

OPOLE

nr 9 wrzesień 2017 r.
Egzemplarz bezpłatny

i kropka

**Marek
Niedźwiecki**
wywiad s. 4-5

**180 milionów
dla miasta!**
s. 16-17

**Mega weekend
w Opolu**
s. 12-13

**Grzegorz
Markowski**
wywiad s. 14-15

ANNA WYSZKONI
zaprasza do Kawiarenki
z Gwiazdami!

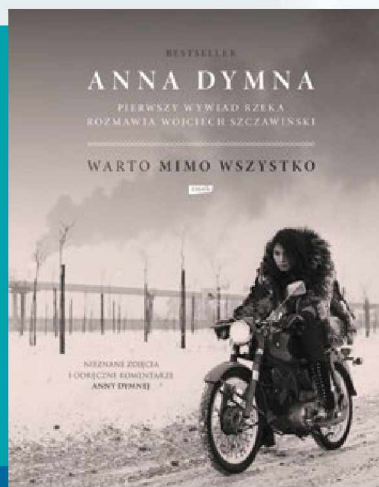
s. 6-7

**Huczne urodziny
Radia Opole**
s. 20-21

Niedźwiecki i Dymna w bibliotece

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w odstępie zaledwie dwóch dni gościć będziemy dwie wyjątkowe osoby. Żadnej nie trzeba przedstawiać, wystarczy podać imiona i nazwiska: Marek Niedźwiecki i Anna Dymna. Najstynniejszy polski dziennikarz muzyczny z opolanami spotka się 5 września o godz. 17.00 (wywiad na str. 4-5). Dwa dni później spotkanie z aktorką, kobietą wielkiego serca dla potrzebujących, ale także autorką książki „Warto mimo wszystko”. I to głównie o niej rozmowę poprowadzi Wojciech Bonowicz. To spotkanie także o godz. 17.00.

Powstanie Park na 800-lecie Opola

— To rok wielkiego jubileuszu Opola i staramy się go honorować jak nigdy dotąd. Chcemy, aby na 800 lat w mieście pojawił się park 800-lecia, który w stały sposób będzie nam przypominał o tej rocznicy i będzie się rozwijał wraz z miastem — zapowiedział prezydent Opola **Arkadiusz Wiśniewski**. W parku posadzimy 1600 drzew, 3200 mniejszych roślin i ponad 12000 bylin. Wszystko na obszarze od 8 do 16 ha. na Wyspie Bolko w kierunku Zaodrza. Obecnie na tym terenie są łąki i mokradła. Prace mają się rozpocząć jeszcze w tym roku.

Nowe wnioski na 500+

Miejskie Centrum Świadczeń w Opolu przypomina, że wnioski o świadczenie 500+ na okres 2017/18 należy składać do 31 października. W przypadku złożenia wniosku wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłata tego świadczenia przysługująca za miesiąc październik br. następuje do 31 października tego roku. Jeśli wniosek złożymy w okresie od 1 do 30 września wypłata nastąpi do 30 listopada (z wyrównaniem). Jeśli wniosek złożymy w okresie od 1 do 31 października, pierwsza wypłata przysługiwać nam będzie do 31 grudnia (także z wyrównaniem).

OPOLE i kropka

Wydawca: Wydział Promocji Urzędu Miasta Opola
Tel. 77 5417507, e-mail: bp@um.opole.pl, www.opole.pl

Współpraca: Biuro Prasowe Urzędu Miasta Opola

nakład: 5000 egz.

Zdjęcia pochodzą z archiwum UM i instytucji miejskich lub zostały udostępnione przez organizatorów imprez.

Zdjęcie na okładce: Anna Wyszkonki (fot. Zija Pióro)

Grudzickie Perły

Zespół mażoretkowy „Perły” z dzielnicy Grudzień powstał w 2014 roku. To jedyna taka formacja w Opolu. Obecnie tańca mażoretkowego i cheerleaderskiego uczy się tam ponad 30 dziewcząt w wieku 5-16 lat, podzielonych na 4 grupy wiekowe: przedszkolna, kadetki, juniorki i seniorki. Od września 2017 roku zespół Cheerleaders Perły będzie dopingował i zagrzewał do walki Gwardię Opole. Zapraszamy wszystkie dzieci w wieku 4-7 lat do zespołu mażoretkowego oraz dziewczęta powyżej 12 roku do Cheerleaders. Informacje i zapisy pod numerem telefonu 602 733 859. Więcej informacji na stronie www.perly.opole.pl i na FB Mażoretki Perły Opole.

Dni Osób Niepełnosprawnych

Przed nami XVII Opolskie Dni Osób Niepełnosprawnych, które odbędą się 7-8 września. Zapraszamy na pl. Wolności. Uroczyste otwarcie imprezy wraz z przekazaniem kluczy do bram miasta przez prezydenta Opola nastąpi w samo południe 7 września. Przed nami dwa dni pełne atrakcji, czeka nas m.in. występ solistki gliwickiego Teatru Muzycznego Jolanty Kremer, konkurs kulinarny, a wieczorem w piątek wystąpi Ewa Frank i zespół „Frank Orkiestra”. Wśród atrakcji dodatkowo m.in. Spartakiada Osób Niepełnosprawnych, pokazy sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego oraz bezpłatny pomiar cukru i ciśnienia krwi.

Uśmiechnij się z Czyczyłą

Andrzej Czyczyło to uznany na całym świecie rysownik i scenograf, który niedawno obchodził 40-lecie pracy twórczej. Obecnie jest kierownikiem technicznym w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora, regularnie rysuje też swój codzienny komentarz dla Nowej Trybuny Opolskiej. Za swoje najważniejsze osiągnięcie zawodowe uznaje fakt, że „Ciągłe mnie gdzieś chcą jako scenografa i rysownika”. Redakcja magazynu „Opole i kropka” podarował kilka swoich rysunków, które po raz kolejny z przyjemnością publikujemy.

Marek Niedźwiecki przyjedzie do Opola

Australijczyk z wąsami

Marek Niedźwiecki, najsłynniejszy polski dziennikarz muzyczny, z opolanami spotka się 5 września o godz. 17.00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Będzie to znakomita okazja do rozmowy nie tylko o muzyce, ale przede wszystkim o jego najnowszej książce „Australijczyk”. O najciekawsze historie zapytaliśmy już teraz.

- Dlaczego właśnie Australia? Fotografuje Pan ten kontynent od kilkunastu lat. Muzyka ma z tym coś wspólnego?

- Fotografuję nawet od 22 lat! Najpierw był film „Żona dla Australijczyka”, którego grał Wiesław Gołas. Potem „Tomek w krainie kangurów”.

W czasie studiów (lata 70.) korespondowałem z „całym światem”, w tym Australią. Muzyka? Impulsem była piosenka „Howzat” grupy Sherbet. I tak to się potoczyło. Aż do 1995 roku, kiedy do Australii poleciałem pierwszy raz...

- Ile w sumie czasu spędził Pan w Australii?

- Ponad rok, bo to 13 podróży, a każda mniej więcej miesięczna.

- Pamięta pan swój pierwszy koncert w Australii?

- Doskonale! To było podczas pierwszego pobytu. Styczeń 1995 roku, w Adelajdzie. To musiał być jakiś festiwal, bo zespołów było kilka. Pamiętam Hunters & Collectors, Noise-works, Crowded House i Midnight Oil. Dali czadu! Koncert był w hali sportowej, a temperatura na zewnątrz ponad 30 stopni Celsjusza...

- Który region kraju jest Panu najbliższy?

- Trudno powiedzieć. Najpiękniej jest w Kimberley National Parks, ale lubię także Uluru & Kata Tjuta, Sydney, Melbourne, Tasmanię.

- Dlaczego zespołom z Australii nie jest łatwo zaistnieć w Europie?

- Wielu się udało. Ale faktem jest, że wykonawca stamtąd musi zaistnieć na rynkach brytyjskim i amerykańskim, oczywiście jeśli chce myśleć o popularności w Europie.

- Podobno próbował Pan wejść na Górę Kościuszki. Bez powodzenia...

- Nie pozwoliły warunki. Za późno zaczęliśmy wchodzenie, a ostatnia kolejka linowa zjeżdżała chyba o 17, trzeba było na nią zdążyć. Mimo wszystko to był cudowny dzień...

- W książce wspomina Pan również wizytę w wiosce wielorybników. Jak to przeżycie?

- Im dalej od wioski, tym lepiej. Wtedy byłem trochę przerażony, ale teraz czas wygładził wszystko. Miejsce jest cudowne, niedaleko stamtąd do pustyni Pinnacles, jednego z najbardziej niezwykłych miejsc jakie widziałem.

- Trudno wspina się na drzewa giganty?

- Trzeba przemóc strach i wtedy jest OK. Wchodzi się bezpiecznie, ale podczas wietrznego dnia (a taki trafiłem) trochę kołysze... Wszedłem na sam szczyt, tak wysoko, jak było można się... wdrapać?

- Czy miód australijski różni się czymś znacząco od naszego rodzimego?

- Pewnie nie. Smak jest najważniejszy. Mój ulubiony nazywa się Letherwood. Takie drzewa rosną na Tasmanii.

- Jakie podobieństwa znajduje Pan między Polską i Australią?

- Wszystko jest tak samo, tyle że do góry nogami. Więcej jest różnic, bo kiedy u nas lato – tam zima...

- Jak zaczęła się Pana miłość do muzyki?

- Od słuchania radia. „Lista Przebojów Studia Rytm” była pod koniec lat 60. nadawana w Pierwszym Programie Polskiego Radia. W soboty od 18 do 19.

- Ciekawią nas Pana związki z Opolem, np. festiwalowe. Są takie wspomnienia?

- Byłem na kilku festiwalach opolskich. Tamte festiwale (lata 1979 – 1985) wspominam tylko dobrze. Jedno wydanie Listy Trójki prowadziłem z opolskiej rozgłośni radia. Jeździłem kiedyś do dentysty w Opolu, ale potem przeniósł się do Wiednia. Zawsze odwiedzałem jego hotel w drodze powrotnej z Australii...

- Na koniec pytanie o Pana wizerunek, który od lat się nie zmienia. Charakterystycznym elementem jest Pana wąs.

- Rzeczywiście, zgoliłem go tylko w 1994 r. na pierwszą Gałę Fryderyków, którą prowadziłem z Korą. ■

Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu i TVP Rozrywka zapraszają na

Kawiarenki z Gwiazdami

Tradycyjnie już, w trakcie festiwalowego weekendu, zapraszamy na spotkania z gwiazdami opolskiego festiwalu. Na scenie przy Rynku gościć będą najlepsi polscy artyści, którzy powspominają festiwal opolski.

Plejada znanych twarzy

W sobotę i w niedzielę (16-17 września 2017 r.) Artur Orzech - jeden z najpopularniejszych dziennikarzy muzycznych, spotka się na opolskim Rynku z gwiazdami 54. KFPP, m.in. Izabelą Trojanowską, Anną Wyszkoń, Karoliną Skrzyńską,

Katarzyną Cerekwicką, Krzysztofem Kiljańskim, Pawłem Stasiakiem oraz zespołami: Bracia, Feel, Kombi, De Mono, Zakopower, Pectus i Formacją Nieżywych Schabuff. Artyści opowiedzą o swojej aktualnej działalności, ale także powspominają festiwal opolski (każda z rozmów będzie ilustrowana materiałami archiwalnymi). Zdradzą kilka

tajemnic związanych z ich obecnością na tej muzycznej imprezie. Widzowie będą mogli obejrzeć spotkania „na żywo”, na antenie TVP Rozrywka.

Najpiękniejszy utwór o Opolu

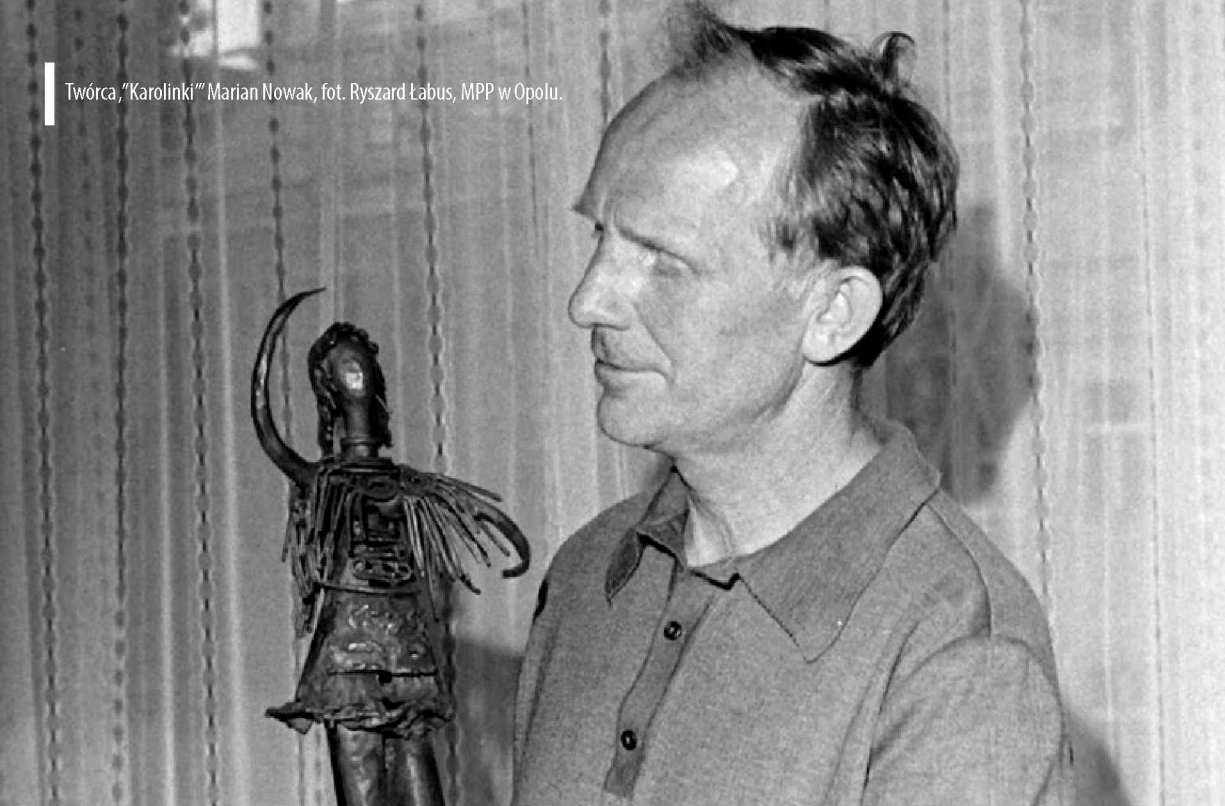
Atmosferę będzie umilać pianista (taper), grając opolskie przeboje i ilustrując konkursy dla zgromadzonych opolan. Rozgrzewaniem publiczności i wspólnym śpiewaniem na opolskim rynku dyrygować będzie Paweł Gołębski - konferansjer, prezenter i dziennikarz programów kulturalnych, informacyjnych oraz rozrywkowych w Telewizji Polskiej we Wrocławiu. Dodatkową atrakcją będą występy artystów nagrodzonych w tegorocznym konkursie na najpiękniejszy utwór o Opolu, zorganizowanym z okazji 800-lecia miasta.

Początek „Kawiarenek” o godz. 13.30 w sobotę i w niedzielę.

„Kawiarenka z Gwiazdami” to wspólna inicjatywa Urzędu Miasta Opola, Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu oraz TVP Rozrywka. ■

Izabela Trojanowska, Paweł Stasiak, Sebastian Karpień-Bulecka, Aleksander Klepacz opowiedzą opolanom o swoich festiwalowych wspomnieniach.

Marian Nowak – twórca festiwalowej statuetki

Rzeźbiarz od Karolinki

Blażana Karolinka Mariana Nowaka miała być wesoła i roztańczona. Przez ponad 25 lat otrzymywali ją najlepsi debiutanci Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej. Dziś nagroda im. Anny Jantar to też Karolinka – tyle że ceramiczna. Wręczana jest od 1984 roku.

– Zarówno Karolinka stworzona przez pana Nowaka, jak i ta im. Anny Jantar kojarzone są z naszym miastem – mówi prezydent Opola Arkadiusz Wiśniewski. – To nagroda symbol, nagroda o wielkiej tradycji, która trafia do wyjątkowych artystów. Jest to również uhonorowanie Opola jako stolicy polskiej piosenki – dodaje.

Najwięcej za Gierka

O wesołą Karolinkę Papa Musioł poprosił tuż przed pierwszym festiwalem opolskiego rzeźbiarza Mariana Nowaka (ur. 21 sierpnia 1921 – zm. 23 stycznia 2000 r.). – *Pamiętaj, ma być radosna*

i roztańczona – zażyczył sobie Papa. I przez 25 lat taka była: główka z burzą włosów, uniesione w tańcu ręce, krótka sukienka i filigranowe nóżki. – Najwięcej zrobiłem za Gierka – aż 13, bo wtedy tyle było nagród – wspominał rzeźbiarz przed laty. – Najwięksi artyści wyjeżdżali z Opola z Karolinką: Maryla Rodowicz, Ewa Bem, Bogusław Metz i dziesiątki innych – mówił.

Uczeń Dunikowskiego

Karolinka jest znakomitym przykładem oryginalnej, wypracowanej przez Nowaka metody twórczej, o której w 1961 roku pisała historyk

sztuki **Helena Blumówna**: „zdolny rzeźbiarz, Marian Nowak, uczeń Xawerego Dunikowskiego [...] podjąwszy drogę twórczych poszukiwań należy do nowatorów polskiej rzeźby. Sprzyjające warunki do pracy znalazł w kuźni swego ojca, gdzie w żelazie kuje, nituje i spawa swe nowoczesne i naprawdę dobre dzieła”. Karolinkę w swoich zasobach posiada Muzeum Śląska Opolskiego.

Do NRD bardziej... umięśniona

Karolinkę pokochano także poza Polską – zamawiali ją organizatorzy festiwali w byłym ZSRR i NRD oraz Skandynawii. Jednak te na Festiwal Krajów Nadbałtyckich w Niemczech musiały się różnić od naszej, filigranowej – ich uda miały być bardziej umięśnione! Pan Marian był też twórcą nietypowej Karolinki. Papa Musioł wymarzył sobie bowiem kilkumetrową rzeźbę, która jako fontanna miała stać przed Musiołówką. Niestety, Karolinka nie przeszła prób technicznych i stała w ogrodzie Nowaków.

Opolskie (i nie tylko) ślady Nowaka

Ciepła Pana Mariana nie ma już z nami, pozostawił po sobie wiele śladów, a jego dzieła na stałe wpisały się w krajobraz Opola, np. maska nad wejściem do dawnego Klubu Związków Twórczych (obecnie pub), orzeł na szczycie Wieży Piastowskiej, czy figura orła przy budynku straży pożarnej (ul. Budowlanych). Nowak jest także twórcą „Pegaza”, który początkowo stał na Placu Teatralnym, a później został przeniesiony na zieleniec przy ul. Chabrów. W 2010 r. grożącą zawaleniem, skorodowaną rzeźbę zdemontowano i oddano do renowacji Pawłowi Nowakowi, synowi rzeźbiarza. Wyrzeźbił również figurę Marii Konopnickiej przy II LO (odsłonięta 6 października 1984) oraz „Don Kichota” dla Festiwalu Teatrów Lalek w Opolu. Pan Marian jest również autorem niektórych elementów wyposażenia kościołów w diecezji opolskiej, m.in. kraty w bocznej kaplicy kościoła „na Górcie”, bramy w kościele Najświętszej Marii Panny w Opolu-Gosławicach, czy posągu Chrystusa w kościele p.w. św. Józefa w Opolu-Szczepanowicach.

Stworzył także Pomnik Martyrologii Jeńców Wojennych w Łambinowicach (współautor wraz z Jerzym Beskim i Janem Borowczakiem), Pomnik Martyrologii Więźniów Oświęcimskich na cmentarzu komunalnym w Prudniku oraz podwieszoną pod sklepieniem trzymetrową rzeźbę Bachusa w Domu Twórców w Poczdamie (z roku 1966).

Nasza śląska dzioucha

Następczyniami Karolinek Mariana Nowaka stały się ceramiczne, śląskie dziewczyny autorstwa **Krystyny Wiejak**, a potem jej córki **Małgorzaty Wiejak-Futkowskiej**. Każdego roku ceramiczna panna nieco różni się od poprzedniczki. Raz bywa smuklejsza, innym razem strojnieszka, ale zawsze z pięknym bukietem i opolskim wiankiem na głowie. Uwaga! Karolinki, w nieco mniejszej wersji, można kupić w opolskich galeriach.

Figura Marii Konopnickiej przy II LO w Opolu odsłonięta 6 października 1984.

Najpopularniejsze nagrody festiwalowe, obok **Karolinki**: **Grand Prix** – nagroda honorowa za twórczość przyznawana od 1979 r.; **Super Premiera** - Nagroda im. Karola Musioła - fundowana przez Towarzystwo Przyjaciół Opola, od 1983 roku; **Kryształowy Kamerton** – dla najlepszego autora lub kompozytora; **SuperJedynka** – przyznawana od 2000 r. w różnych kategoriach; **Artysta bez granic** – dla najpopularniejszego polskiego wykonawcy za granicą – TVP Polonia; **Nagroda Dziennikarzy i Fotoreporterów akredytowanych przy KFPP**.

Występ Janusza Radka poprzedzi opolski festiwal.
Fot. Maciej Pilarczyk

Imprezy okołofestiwalowe

Zapraszamy na Yachotekę

W czwartek (14 września) na opolskim Rynku niezwykle wydarzenie. Po raz pierwszy w Opolu zagości Yachoteka, czyli przegląd najlepszych polskich teledysków.

Z Gdańska do Opolu

Yachoteka, to cykliczna impreza, otwierająca przygotowania do Yach Film Festiwal, corocznego święta polskich teledysków, odbywającego się w Gdańsku, a wymyślonego przez Yacha Paszkiewicza. Ale Gdańsk to już zakończony etap. Od tego roku Yach Film Festiwal będzie odbywał się w Opolu – w Muzeum Polskiej Piosenki! 9 grudnia 2017 r. wręczone zostaną kolejne Yachy, a gali festiwalowej towarzyszyć będą warsztaty i spotkania organizowane we współpracy z Muzeum.

Historia teledysku

Preludium do grudniowego wydarzenia będzie Yachoteka. W czwartek (14 września, godz. 19.00) na scenie w Rynku ojciec polskiego wideoklipu Yach Paszkiewicz oraz dziennikarz radiowej Trójki Tomasz Żąda, opowiedzą co działo się z polskim teledyskiem wczoraj i dziś oraz co czeka go w przy-

szłości. Zaprezentują m.in. dorobek Festiwalu Polskich Wideoklipów na przestrzeni 25 lat, najlepsze obrazy filmowe w połączeniu z dobrą polską muzyką, artystów, którzy mieli największy wpływ na to, jak teledyski rozwijały się przez lata, a także ogłoszą konkurs na najlepszy wideoklip 25-lecia.

Pokaz potrwa do godz. 23.00.

Na spotkanie z polskimi teledyskami zaprasza Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu, Urząd Miasta Opola, Yach Film Festiwal i Platforma NETROOM.

JANUSZ RADEK OPOLANOM

W piątek (15 września) o godz. 18.30 na scenie przy Rynku wystąpi Janusz Radek z zespołem. Usłyszymy najpiękniejsze utwory z repertuaru artysty. A po występie, zapraszamy na transmisję pierwszego dnia festiwalu.

W październiku wybieramy nowe rady dzielnic

Nasz głos jest ważny!

22 października wybory do nowych rad dzielnic w Opolu. Stosowne zarządzenie podpisał prezydent miasta.

Od Armii Krajowej do Żerkowic

Powstanie nowych dzielnic w Opolu to ogromny skok w stronę rozwoju obywatelskiego oraz wsparcie dla samorządu w podejmowaniu bieżących decyzji. 22 października wybierzemy wspólnie reprezentacje dzielnic: Armii Krajowej, Borki, Brzezie, Chabry, Chmielowice, Czarnewasy, Kolonia Gosławicka, Krzanowice, Malina, Malinka, Nadodrze, Półwieś, Sławice, Stare Miasto, Śródmieście, Świerkle, Winów, Wrzoski, Zaodrze oraz Żerkowice.

Liczba 15 jest ważna

Aby powstała rada dzielnicy do wyborów musi przystąpić minimum 15 kandydatów. Jeśli kandydatów zgłosi się równo 15, wtedy rada dzielnicy zostanie powołana bez konieczności przeprowadzenia wyborów. Jeżeli jednak nie uda się zgromadzić wymaganej liczby 15 członków rady, niestety rada dzielnicy nie powstanie!

Same korzyści

Każda dzielnica otrzyma budżet na inwestycje w wysokości **100 tysięcy zł.** oraz na działania bieżące od **20 do 40 tysięcy zł.** Przypominamy, że 22 października 2017 r. odbędzie się również głosowanie na zadania z Budżetu Obywatelskiego 2018. Szczegółowe informacje o wyborach na stronie www.opole.pl.

WAŻNE TERMINY:

do **22 września** - zgłaszanie kandydatów do rad dzielnic oraz obwodowych komisji wyborczych
do **15 października** - podanie do wiadomości publicznej informacji o granicach obwodów głosowania utworzonych na terenie dzielnic oraz o siedzibach obwodowych komisji wyborczych
22 października w godz. **7.00 – 19.00** - głosowanie

Historyczny weekend 800-lecia Opola

Będzie się działo!

W weekend 22 - 24 września „zbombardujemy” was mnóstwem atrakcji, a wszystko m.in. z okazji obchodów 800-lecia Opola. Już teraz rezerwujcie sobie czas!

Mieszko I i Bolesław Chrobry na paradyzie historycznej

23 września ulicami Opola przejdzie długo zapowiadana, uroczysta parada historyczna z udziałem mieszkańców, przedstawicieli dzielnic miasta, opolskich szkół, artystów oraz delegacji miast partnerskich. To hołd złożony 800-letniemu miastu, jego bogatej i wielokulturowej historii oraz

postaciom, które na przełomie wieków tworzyły Opole i wpływały na jego losy. Wśród uczestników będzie można spotkać m.in. św. Wojciecha, Mieszka I i króla Bolesława Chrobrego. Oczywiście nie zabraknie także opolskich Piastów, w tym założyciela miasta księcia Kazimierza I Opolskiego z piękną księżną Wiolą. Przemaszerują również król Polski Jan Kazimierz, Emin Pasza, Max Glauer, Leo Beck, Szymon Koszyk, Edmund Osmańczyk,

Alojzy Smolka, Jerzy Grotowski, Karol Musioł oraz bardzo wielu innych wybitnych Opolan.

Koncert i... telebimy

Zobaczymy również platformy ze scenami ukazującymi najważniejsze wydarzenia z historii naszego miasta, grupy rekonstrukcyjne oraz zabawkowe pojazdy. A wszystko to w rytm orkiestr dętych, które poprowadzą ten barwny korowód ulicami Opola. Uczestnicy parady wyruszą o godz. 15.00 z ul. Ozimskiej (parking TESCO), a następnie ulicami Ozimską, Kołłątaja, 1 Maja i Piastowską dotrą do opolskiego Rynku, gdzie zostaną powitani przez Prezydenta Opola oraz przedstawicieli wielu opolskich środowisk. Po zakończeniu parady historycznej niespodzianka, czyli koncert z okazji 800-lecia Opola, podczas którego wystąpi Stanisław Karpiel – Bułeka wraz z zespołem Future Folk. Całe wydarzenie transmitowane będzie na żywo na telebimach ustawionych na scenach przy Placu Wolności i na Rynku.

Pamiętajcie o Jarmarku franciszkańskim

To nie koniec atrakcji tego wyjątkowego weekendu. Od lat bowiem w tym czasie odbywa się w naszym mieście Jarmark Franciszkański, w tym roku dedykowany urodzinom Opola. Stąd jeszcze bogatszy jego program. Obok tradycyjnej prezentacji produktów regionalnych i rękodzieła artystycznego, zaplanowano występy świętujących z Opolem miast partnerskich (Orkiestry St. Augustin Bläser z niemieckiego Ingolstadt, dziecięcego zespołu Pulutyka z Grupy Tanecznej Alba Regia w węgierskim Székesfehérvár, Chóru Przykarpacie z Iwano-Frankiwska na Ukrainie oraz zespołu z miasta Alytus na Litwie). Będzie również koncert zespołu „No To Co”, duety i arie operetkowe wykonywane w duchu muzycznego Wiednia, pokazy zespołów tanecznych i muzycznych z całej Polski oraz występy orkiestr dętych.

Prede, gra miejska i wesołe miasteczko

Podczas Jarmarku spróbujemy słynnych, opolskich precli pieczonych według starej, oryginalnej

receptury z 1529 roku. Zaplanowano także liczne warsztaty i animacje artystyczne, pokazy rzemiosł dawnych i zabawy historyczne, a także cieszące się dużą popularnością, zwiedzanie klasztoru ojców Franciszkanów. Najmłodszy znajdzie „coś dla siebie” w towarzyszącym Jarmarkowi wesołym miasteczku, gdzie zabawiać ich będą m.in. animatorzy i szczudlarze. Sobotni wieczór również będzie pełen atrakcji. We współpracy z Archiwum Państwowym przygotowana zostanie ciekawa, historyczna gra miejska z nagrodami. Zaś wszystkich „wytrwałych” zapraszamy o godz. 23.00 do Kościoła oo. Franciszkanów na widowisko Król Jan Kazimierz w Opolu – Uniwersał Królewski wzywający do walki ze Szwedami, będący rekonstrukcją wydarzenia z 1655 roku. Tuż po inscenizacji, o północy odbędzie się klimatyczny koncert muzyki organowej epoki baroku w wykonaniu Zuzanny i Macieja Batorów.

Spotkanie miast partnerskich

Wyjątkowy historyczny weekend, to także okazja do międzynarodowego spotkania jakiego jeszcze w Opolu nie było. Przedstawiciele ośmiu miast partnerskich odwiedzą nas właśnie we wrześniu, aby wziąć udział w historycznej paradzie oraz uczestniczyć w konferencji „Społeczna i międzykulturowa współpraca miast kluczem do europejskiej solidarności”. Podczas konferencji (22 września, sala im. Karola Musioła w ratuszu) goście z Alytusa, Ingolstadt, Poczdamu, Kuopio, Bruntála, Iwano-Frankiwska, Székesfehérvár i Białogrodu wspólnie z przedstawicielami organizacji pozarządowych, instytucji miejskich oraz mieszkańców podzielą się swoimi doświadczeniami dotyczącymi budowania społeczeństwa europejskiego i włączania mieszkańców we współdecydowanie o kierunkach polityki rozwoju miast. Konferencji towarzyszyć będzie debata „Solidarność w czasach kryzysu”, poświęcona m.in. dotychczasowym doświadczeniom wzajemnej pomocy w sytuacjach kryzysowych, co jest szczególnie ważne w roku 20-lecia powodzi w Opolu.

Konferencja i debata odbywają się w ramach projektu Solidarni w partnerstwie, który Opole realizuje wraz ze swoimi miastami partnerskimi w ramach Programu Europa dla Obywateli. ■

fot. Patrycja Wanot

Grzegorz Markowski specjalnie dla czytelników „Opole i kropka”

Niepokonany

Niedawno w Opolu gościliśmy mega gwiazdy polskiego rocka, czyli zespół Perfect. Z tej okazji udało nam się porozmawiać z wokalistą i „twarzą” zespołu, czyli Grzegorzem Markowskim.

- Autobiografia to chyba najważniejsza wasza piosenka, ja jednak uważam, że najpiękniejsza to „Niepokonani”. Jak powstaje taki niezwykle utwór?

- Mamy to wielkie szczęście, że w gronie naszych przyjaciół, są mega zdolni ludzie. Kiedy pracujesz z „pewniakami”, czyli ludźmi, którzy nigdy cię nie zawiedli i wiesz jak tworzą, to bez obaw oddajesz im swój głos, a oni do tego tworzą muzykę i tekst. Tak było w przypadku „Niepokonanych”, do których słowa napisał Bogdan Olewicz, zaś muzykę Andrzej Nowicki. Nie wiedzieliśmy, że powstanie tak wielki utwór. Gdzieś po drodze

tak się stało, ale przy nagraniach... owszem mieliśmy te przysłowiowe ciary, choć nie liczyliśmy na aż tyle. Tymczasem powstał naprawdę wielki utwór. Fajnie.

- Jakie ma Pan wspomnienia z Opola, z Festiwalu Polskiej Piosenki? Te pierwsze i te najfajniejsze. Po koncercie wtedy nie uciekaliście do domów. Zabawa trwała pewnie do białego rana?

- Ale o tym cicho! (śmiech) Człowiek był młodszy, w głowie i sercu było więcej szaleństwa. Opole od zawsze wspominam bardzo miło. Festiwale zawsze były takie... dostojne. Mnóstwo ludzi,

oficjeli z miasta. Potem bankiet po wszystkim i rzeczywiście zabawa do białego rana. Z chęcią tu przyjeżdżaliśmy i przyjeżdżamy! A jeszcze jak otrzymywaliśmy nagrody, to tym bardziej było miło. Jeszcze chętniej czekaliśmy na możliwość odwiedzenia stolicy polskiej piosenki!

- Często wspomina Pan, że świetnie promowała was Lista Przebojów Trójki. A Opole jakąś rolę odgrywało w tej drodze na szczyt Perfectu?

- Na pewno! Opolski festiwal odgrywał ogromną rolę w naszej kulturze. Kiedy brało się w tym udział, to momentalnie było się znanym na całą Polskę. My występowaliśmy kilka razy – to dopiero umacniało popularność Perfectu i stawiało nas na bardzo wysokim miejscu na polskim rynku muzycznym. Przecież w Opolu występowali wszyscy najwięksi polskiej sceny muzycznej.

- Na topie jesteście już kilkadziesiąt lat. Głowa od tego nie boli? Jak być zwyczajnym, gdy wszyscy wokół mówią, że jesteś świetny i poklepują cię po plecach?

- Trzeba mieć mądrą żonę, która sprowadza cię na ziemię (śmiech). Zupełnie serio – dzięki Krysi

mam dom, do którego wracam i czuję się jak normalny człowiek, który je normalny obiad, płaci rachunki, żyje codziennymi sprawami. Najbliższe otoczenie traktuje mnie zwyczajnie i dlatego chyba jestem trochę normalny (śmiech). Przynajmniej staram się, bo nie zniósłbym, gdyby mi odbiło, gdybym był kapryśny i niepokorny. Nie chcę taki być i dziękuję najbliższym, że mnie temperują.

- Kto wie, ten wie, że Grzegorz Markowski nagrał czołówkę do serialu „07 zgłoś się”. Jak do tego doszło?

- Włodzimierz Korcz dał mi tę piękną szansę zaśpiewania wokalizy do serialu „07 zgłoś się” w swojej kompozycji. Bardzo się ucieszyłem. Gdy pierwszy raz zobaczyłem w napisach końcowych, na które czekaliśmy całą rodziną „Ryszard Markowski”, to zrozumiałem, że droga do sukcesu nie jest łatwa i wymaga długiej i ciężkiej pracy.

Grzegorz Bogusław Markowski

(ur. 23 września 1953 w Józefowie) – piosenkarz i kompozytor. Od 1980 roku wokalista Perfect. Ojciec wokalistki Patrycji Markowskiej, starszy brat biskupa Rafała Markowskiego. Karierę zaczynał od śpiewania w amatorskiej grupie Watabah, następnie jako wokalista w Studio Piosenki ZAKR. W latach 1974–1978 karierę kontynuował, występując w Teatrze na Targówku, jednocześnie pobierając lekcje śpiewu w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej na Okólniku, oraz w grupie Victoria Singers, po jego odejściu przemianowanej na Vox. W 1976 wziął udział w Koncercie Debiutów festiwalu opolskiego. Jeden z egzemplarzy utworu „Little Things” dotarł do Bogdana Olewicza i Zbigniewa Hołdysa, którzy złożyli mu propozycję współpracy. Tak zaczęła się jego droga na szczyt, na którym pozostał do dzisiaj.

fot. Patrycja Wanot

112 mln złotych na przebudowę ul. Oleskiej w Opolu!

Ogromna inwestycja

Kolejne świetne wieści dla miasta! Opole otrzyma 112,7 mln zł unijnej dotacji na powstanie węzła przesiadkowego Opole Wschodnie i przebudowę m.in. ulic Oleskiej, Bohaterów Monte Cassino i Batalionów Chłopskich.

W sumie aż 180 milionów

- To dotacja przyznana miastu jeszcze przez poprzedni rząd na działania związane z ograniczeniem niskiej emisji. Część środków przeznaczyliśmy na modernizację taboru i modernizację zajeżdżni MKK. Druga część dotacji zostanie wykorzystana na utworzenie systemu inteligentnego zarządzania ruchem i usprawnienie komunikacji w rejonie ul. Oleskiej – wyjaśnia prezydent **Arkadiusz Wiśniewski**.

Całkowita wartość inwestycji to 180 mln zł, z czego 112,7 mln zł pochodzi z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Ekologicznie i komfortowo

Realizacja projektu pozwoli na większe wykorzystanie niskoemisyjnego transportu miejskiego poprzez rozwój i integrację systemów publicznej

komunikacji zbiorowej w Opolu. Nastąpi zmniejszenie zatłoczenia motoryzacyjnego w mieście, poprawa płynności ruchu i ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne w Opolu. Będzie to możliwe dzięki przebudowie i rozbudowie infrastruktury drogowej umożliwiającej skomunikowanie dzielnic Opola oraz uruchomieniu nowych połączeń autobusowych. Powstanie jeden, trzypoziomowy układ komunikacyjny umożliwiający uprzywilejowanie i efektywniejsze wykorzystanie transportu zbiorowego.

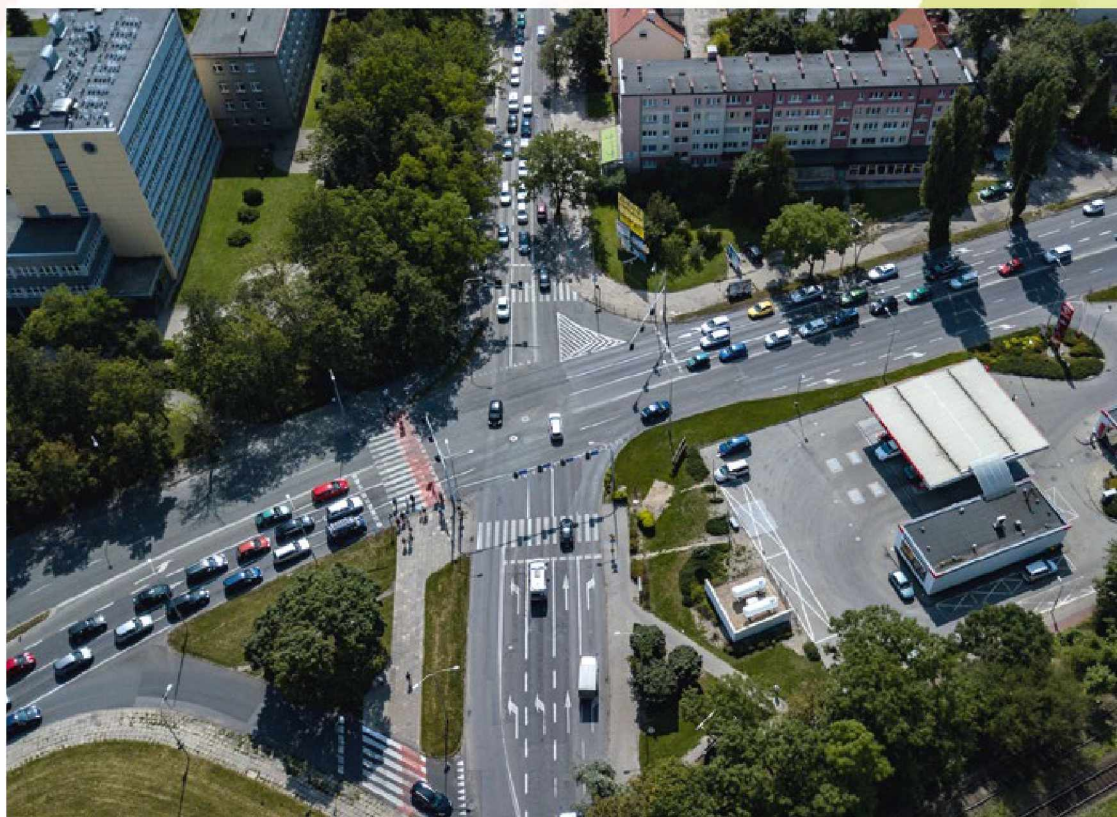
Długa lista prac

W okolicach Dworca Wschodniego zapowiada się prawdziwa wizerunkowa rewolucja, po której zapewne nie poznamy tego fragmentu miasta. W planach jest m.in. budowa autobusowego węzła

przesiadkowego (przystanki autobusowe). Wiele fragmentów ulic zostanie zmodyfikowanych, m.in.: Batalionów Chłopskich, Bohaterów Monte Cassino, Oleska, Katowicka, Kusocińskiego, Rataja i Nysy Łużyckiej. Powstaną drogi umożliwiające połączenie z układem komunikacyjnym w rejonie dworca kolejowego Opole Wschód. Zrealizowane zostanie jedno skrzyżowanie ulic Oleskiej i Katowickiej oraz Rataja i Kusocińskiego, a z ulicy Oleskiej do węzła

Prawdziwie XXI wiek

Hitem będzie także infrastruktura pod budowę systemu informacji pasażerskiej oraz wdrożenie systemu ITS. To szereg powiązanych ze sobą narzędzi sterujących ruchem, dostarczających analizy danych i monitorowania zachowań kierowców. Dzięki ITS można szybko i sprawnie zareagować na pojawiające się korki. System ITS zwiększa

przesiadkowego powstanie prawoskręt. Poprzez przebite w nasypie kolejowym (o długości około 26,50 m i szerokości 20,72m) skomunikowane zostaną ze sobą ul. Katowicka, Bohaterów Monte Cassino oraz Oleska i Rataja. Nie może zabraknąć także parkingów, przykładowo przy ul. Oleskiej i Kusocińskiego oraz dwóch parkingów na 183 miejsca w rejonie dworca PKP. Co oczywiste, zaplanowano także nowe ciągi piesze i rowerowe oraz sygnalizację świetlną.

przepustowość ulic o ponad 20 procent, a liczba wypadków maleje o ponad połowę. Uruchomienie w Opolu elektronicznego systemu informacji pasażerskiej (w ramach ITS) to nic innego, jak zainstalowane tablice elektroniczne, które w trybie online wyświetlać będą rzeczywisty czas przyjazdu autobusu na przystanek.

Cała inwestycja powinna ruszyć w przyszłym roku.

Stolica nie tylko polskiej piosenki

Songwriters Festival

Islandia, Belgia, Wielka Brytania, Irlandia – między 30 września, a 1 października do Opola zawitają artyści z różnych stron świata, by zaprezentować autorską twórczość podczas 6. edycji Opole Songwriters Festival. Tradycyjnie usłyszymy również polskich debiutantów. Czy znajdzie się wśród nich kolejny talent na miarę Korteza?

Profesjoniści

Gdynia ma Opener Festival, Katowice - Off Festival, a Opole... Opole Songwriters Festival. Skala wydarzenia jest mniejsza, ale dobór wykonawców na równie wysokim poziomie. Gwiazdy poprzednich edycji festiwalu zagrały lub dopiero zagrają na najważniejszych imprezach muzyki alternatywnej w kraju i za granicą. Wśród nich warto wymienić Hugo Race'a, niegdyś członka kultowego zespołu Nicka Cave'a - The Bad Seeds, Rykardę Parasol, określaną mianem amerykańskiej PJ Harvey, czy Niemkę Barbarę Morgenstern, która stała się ikoną awangardowej sceny elektronicznej od Berlina po Tokio.

Zrób to sam

Idea Opole Songwriters Festival opiera się przede wszystkim na promowaniu młodych debiutan-

tów. Z dużym powodzeniem! Trzy lata temu Korteż, zwycięzca Debiutów na zeszłorocznym Krajowym Festiwalu Polskiej Piosenki, zagrał swój pierwszy w życiu koncert w niewielkiej opolskiej klubokawiarni Kontakt. Takich spektakularnych odkryć można wymienić więcej. Łączy je jedno – songwriting – autorski charakter twórczości. Zapraszani artyści sami piszą sobie piosenki, sami je wykonują, a nierzadko nawet sami tworzą okładki płyt i promujące je teledyski.

Liczy się tylko muzyka

- Mamy nadzieję, że uda nam się ściągnąć na koncerty nie tylko fanów muzyki alternatywnej, ale również osoby, które poszukują w muzyce czegoś więcej niż radiowych przebojów – mówi Roman Szczepanek, dyrektor artystyczny festiwalu, a przy okazji twórca piosenek znany pod pseudonimem Graftmann. - Większość tegorocz-

nych wykonawców pewnie niewielu słuchaczom cokolwiek mówi. To jest w tym wszystkim najbardziej ekscytujące. My dokonujemy selekcji, a publiczność obdarza nas zaufaniem. Nie ma nic lepszego, niż pozytywne reakcje, które udowadniają nam, że ta muzyka trafia do ludzi – dodaje. Kim są te nieznane twarze, które pojawiają się w Opolu na przełomie września i października?

Dlaczego warto

Na pierwszy plan wysuwa się projekt Warhaus belgijskiego multiinstrumentalisty i wokalisty Maartena Devoldere, który w parze ze zjawiskową Sylwią Kreusch tworzą duet nawiązujący do

im. J. Kochanowskiego. Pełny program festiwalu wraz z opisami artystów i informacjami o biletach pod adresem opolesongwritersfestival.pl.

Nowy Kanon Polskiej Piosenki

W ostatni weekend miesiąca, od 29 września do 1 października, muzyka zabrzmi również na placu Jana Pawła II, gdzie stanie Scena Nowego Kanonu Polskiej Piosenki. To wydarzenie towarzyszące Opole Songwriters Festival 2017, którego celem jest wsparcie najbardziej utalentowanych i niszowych twórców, w szczególności autorów polskich tekstów. Każdego wieczoru opolska publiczność będzie mogła okłaskiwać dobrze

WARHAUS (BE)
LORNA (UK)
A.S. FANNING (IRL)
MYRRA ROS (IS)
SNORRI HELGASON (IS)
LOR (PL)
LEEPECK (PL)

30.09 – 01.10

WWW.OPOLESONGWRITERSFESTIVAL.PL

**OPOLE
SONGWRITERS
FESTIVAL**

2017

najlepszych wzorców sprzed lat - współpracy Serge'a Gainsbourga i Jane Birkin. Warhaus w Opolu to naprawdę wydarzenie, którego nie można przegapić - przekonuje Roman Szczepanek. W podobnym, mocno cohenowskim klimacie, utrzymana jest twórczość irlandzkiego songwritera A.S. Fanninga. Wielka sprawa, to także koncert brytyjskiego sekstetu Lorna, który nie występował nigdy w Polsce. Są znani z pięknych melodii i niekomercyjnego podejścia do pisania piosenek. Od lat wychwalają ich opiniotwórcze magazyny muzyczne na Wyspach. Mogliby zagrać na OFF Festivalu, a pojawiają się w Opolu. Nic tylko się cieszyć - dodaje dyrektor OSF. W tegorocznym programie znalazło się również miejsce na prawdopodobnie pierwszy w historii miasta House Gig, czyli koncert w mieszkaniu. Przed nami także wyjątkowy wieczór z islandzkimi artystami oraz występy polskich debutantów: fenomenalnych dziewczyn z grupy Lor i znanego z formacji Bohema Leepecka. Wszystko to wydarzy się na dwóch scenach Teatru

rokujących przedstawicieli krajowej sceny muzycznej, reprezentantów różnych gatunków i stylów: hip-hopu, elektroniki, ambitnego popu. To nie jedyna atrakcja tego weekendu. W tym samym miejscu i czasie odbędzie się również

kolejna edycja FOOD FESTU! Nikt zatem nie powinien wrócić do domu głodny i spragniony dobrej muzyki.

Marta Ochman

22 września huczne urodziny Radia Opole!

Ani słowa o emeryturze!

Radio Opole obchodzi w tym roku 65-lecie powstania. Według przywróconych niedawno zasad emerytalnych, mogłoby zatem iść w poczucie spełnienia na zasłużony odpoczynek. Ale dla Radia Opole ten sędziwy z pozoru wiek, to dopiero początek drugiej młodości.

Przyjaciele na koncercie

Radio Opole nadal ma zamiar tworzyć dla opolan ciekawe audycje i zbierać dla nich najważniejsze informacje z regionu. Będzie jeszcze intensywniej i jeszcze ciekawiej bawić, uczyć, informować, wprawiać w zadumę, dostarczać strawy intelektualnej i muzycznej. Ale najpierw urodzinowa uczta. Muzyczna. Swoją jubileusz Radio Opole postanowiło uczcić wyjątkowym koncertem, na który zaprasza swoich słuchaczy do opolskiego amfiteatru. Wystąpią muzyczne gwiazdy związane z Opolszczyzną rodzinnie lub artystycznie (**szczegóły w ramce**). W oczekiwaniu na to artystyczne wydarzenie zapoznajmy się z planami Radia Opole na najbliższe może nie 65, ale kilka lat.

Więcej i lepiej

- *Nasze priorytety i zarazem atuty, to jakość głównego programu, najlepsi dziennikarze, wysoki poziom realizacji dźwięku oraz polska muzyka – wylicza **Piotr Moc**, prezes Radia Opole. - Będziemy też intensywnie rozwijać drugi program Radia Opole, który jest nadawany cyfrowo w technologii DAB+ i w Internecie. Ponadto zwiększy się ilość przekazów multimedialnych na portalu radio.opole.pl. Już w przyszłym roku uruchomimy tam wideo dziennik – dodaje. Jak podkreśla prezes Moc, ambitne plany będą możliwe do zrealizowania dzięki dobrej kondycji finansowej spółki, a zmiana sposobu pobierania opłaty abonamentu ustabilizuje w pozytywnym znaczeniu produkcję programów misyjnych, takich jak reportaże, słuchowiska,*

powieści, transmisje sportowe i koncerty symfoniczne. Co jeszcze?

Radio dla wszystkich

- *Przed wszystkim różnorodność – zaznacza Robert Kosicki*, redaktor naczelny Radia Opole. – Radio Opole będzie nadal przyciągać ciekawymi osobowościami autorów prowadzących równie ciekawe pasma. Nie mniej ważni są goście tych pasm: opolscy twórcy, naukowcy, sportowcy, muzycy, samorządowcy, politycy, aktywiści społeczni, duchowni, urzędnicy i nauczyciele. Goszcząc ich przed naszymi mikrofonami realizujemy jedno z ważniejszych założeń naszej misji, zawarte już w naszej nazwie: jesteśmy radiem publicznym. Czyli radiem dla was, Polanie.

Jedziemy w teren

- *Naszą ambicją jest pozyskiwanie ciekawych, ważnych lub użytecznych informacji z jak najgłębszego terenu i to ma być nasz główny atut – mówi red. Marek Świercz*, szef newsroomu Radia Opole

– Reporterskie rozpoznanie wszystkich powiatów opolskiego z mocną aktywizacją naszych studiów terenowych, które remontujemy i wyposażamy w nowoczesny sprzęt, to zadania zespołu reporterskiego Radia Opole na najbliższy czas.

Szlachetne emocje

- *Reklamujemy się hasłem „Nadajemy emocje”, lecz należy pamiętać, że są to wyłącznie szlachetne emocje – tłumaczy Zbigniew Górniak*, dyrektor programu Radia Opole. – *Należy przez to rozumieć, że nasi dziennikarze nie odwołują się do najniższych instynktów, nie żerują na tanich namiętnościach obliczonych wyłącznie na tak zwaną klikalność czy słuchalność. Nasze emocje są lepszego gatunku. Słuchacze to doceniają, bo od lat jesteśmy w czołówce najchętniej słuchanych stacji na Opolszczyźnie, a nierzadko mamy pierwsze miejsce – przypomina.*

Koncert „**Mocne Granie**” odbędzie się w piątek 22 września w amfiteatrze. Poprowadzi go dwóch dziennikarzy Radia Opole - **Wiesław Kolbusz** i **Jacek Rudnik**. Początek o godz. 19:00. Bilety do kupienia w kasie **Narodowego Centrum Polskiej Piosenki** i poprzez stronę biletów ncpp.opole.pl.

TSA, SBB, Piersi i Sabina SAGO – to artyści, którzy wystąpią na specjalnym urodzinowym koncercie z okazji 65-lecia Radia Opole. Każdy z artystów jest związany z Opolem.

To właśnie w Opolu powstał zespół TSA, to z Opola pochodzi Sabina SAGO. Lider zespołu SBB Józef Skrzek w Studiu M Radia Opole nagrywał swoje głośne płyty. Z kolei zespół Piersi, nie dość, że rodzinie związany z Opolszczyzną, to często pojawia się w Opolu na koncertach.

Barbara Wachowicz, niezwykła pisarka, odwiedzi Opole

Łączymy serca

11 września o godz. 17:00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Opolu spotkamy się z Barbarą Wachowicz, autorką biografii Wielkich Polaków, obdarzoną tytułem „Pisarka losu polskiego”. Najlepszą zachętą do spotkania niech będzie wywiad z pisarką.

- Wprowadza Pani w świat dzisiejszy wielkie postaci naszej historii. To chyba wielki honor!

- To radość obcowania z tymi, którzy walczyli „o ideał Polski godnej szacunku”. „Żar słowa i treści rozsądek” (jak mówi Norwid) jest wielką spuścizną, z której czerpały hart pokolenia. Jakże ważna jest Wielka Romantyczna Myśl. Czyliż nie są gorzko aktualne słowa autora „Ksiąg narodu i pielgrzymstwa polskiego”: „Cóż to znaczy zdradzić? - pyta Mickiewicz - Zdradzić jest to opuścić ideę trudną do zrealizowania, to porzucić żmudny obowiązek, dla korzyści namiętnych i łatwo uchwytnych”. Mówił także, że „To tylko dzieło coś warte z którego człowiek może się poprawić lub mądrości nauczyć”. Iluż mądrości mogliby nas wielcy romantycy nauczyć gdybyśmy ich chcieli posłuchać. Nazywali się pięknie

i trafnie – szlachetnie się różniącymi przyjaciółmi. W naszej epoce jakże potrzebni byłiby różniący się, ale – szlachetnie – przyjaciele.

- Jak to się stało, że zaczęła Pani tak intensywnie interesować się znanymi postaciami?

- Wszystko zawdzięczam domostwu mego dzieciństwa. Nie było by moich książek, pasji, walk na redutach polskości, gdyby nie moi wspaniali dziadowie. Dzięki nim wkraczaliśmy w świetlisty świat Soplicowa i mroczny czas kibitek III części „Dziadów” powtarzając za Mickiewiczem przysięgę, że jeśli zapomnimy o nich, to Bóg zapomni o nas. Przed naszymi zachwyconymi oczyma rozwijało się jak złotolity pas słucki bogactwo Trylogii.

W Maciejowicach przyklękaliśmy przed krzyżem, by ucałować proch ziemi, gdzie padł posiekany szablami kozackimi Tadeusz Kościuszko.

I moja babunia Anna, która nas tam zabrała, mnie i mego brata harcerza, mówiła: - *Nieprawdą jest, że Kościuszek zawołał tutaj Finis Poloniae. On powiedział: - Chociaż my, Jej żołnierze ginąć możemy, to Rzeczpospolita jest nieśmiertelna!* Apelowali także: „Łączmy serca!”. I tego uczono mnie w moim domu rodzinnym.

Wtedy urodziło się moje marzenie, by przewędrować tropy życia i twórczości tych, którzy gdy Rzeczpospolita nie istniała na mapie świata byli naszym rządem i naszym orężem.

- Która z zaprezentowanych w książce „Matki Wielkich Polaków” jest Pani najbliższa i dlaczego?

- Najbliższa jest mi Matula Polskich Harcerzy z mej książki „Bohaterki Powstańczej Warszawy” – Zdzisława Bytnarowa matka Janka „Rudego” z „Kamieni na szaniec”. Była naszą radością i opoką. Otrzymywała tysiące listów od młodzieży. Miała w sobie czułość, otwartość na każdy smutek i zrozumienie dla każdego problemu. A nam powiedziała odchodząc: „Największym darem dla matki jest pamięć o poległym dziecku. Daliście mi ten dar”. Mam także wielki sentyment do mojej imienniczki – Barbary z Majewskich Mickiewiczowej, matki autora „Pana Tadeusza”, o której mówił, że była jego „osłodą i pociechą”. Z radością też myślę, że udało nam się postawić pomnik przy mogile Stefanii z Cieciszowskich Sienkiewiczowej – matce autora Trylogii.

- To dzięki Pani w Bibliotece Narodowej odkryto nieznane jej dzieło...

- Jest to powieść „Jedynaczka” mówiąca o tym, jak należy wychowywać dziewczęta. Wkrótce ukaże się w druku dzięki profesorowi Lechowi Ludorowskiemu, najwybitniejszemu znawcy Sienkiewicza w Polsce.

- Miłość matki do synów, tak przecież znanych, czy była zawsze taka sama, bezgraniczna?

- Różnie z tą miłością bywało. Pani Teofila Sobieska nad wszystko miłowała swego starszego syna Marka, Tekla Kościuszkowa bardzo krzywdziła swego młodszego syna Tadeusza wyróżniając

jego braciszka – hulakę i utracjusza... Jedno na pewno nie zmieniało się przez wieki – rozpacz matczynego serca, gdy syn ginął. Czy było to w XVII wieku, czy w XX. Tak samo przeżywała śmierć Krzysztofa Pani Baczyńska, jak śmierć Marka Pani Sobieska. Ale o nich wszystkich można powiedzieć, że marzyły, iżby ofiara syna nie poszła na marne. By sprawdziły się słowa Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, który powiedział: „Trzeba nam teraz umierać, by Polska umiała znów żyć”.

- Opole obchodzi 800-lecie urodzin, czy ma Pani jakieś historie związane z naszym miastem i ludźmi?

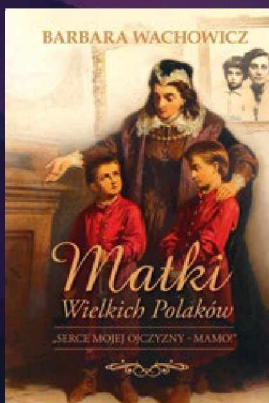
- W mej książce (niestety całkowicie wyczerpanej) „Czas nasturcji” - Ścieżkami Kasprowicza, jest potężna część zatytułowana „Opolska Kasprowiczówka”. Opowiadam historię Opola, zachwycam się postacią ostatniego Piasta tej ziemi – Jana Dobrego, przywołuję postaci tych, którzy walczyli tu o polskość, relacjonuję opolskie lata Kasprowicza – poety, w którego pieśni „żyje najdroższa Ojczyzna”. I Opolu zawdzięczam pierwsze spotkanie z Orłętami Lwowskimi – dzięki nieocenionemu profesorowi Niciej i jego wspaniałym pracom poświęconym miastu z lwem w sercu i herbie.

- Otrzymała Pani mnóstwo wyróżnień, czy jest jakieś, które szczególnie Pani ceni?

- Odznakę honorową Batalionu AK „Zośka”. To najwspanialszy ludzki nasz epoki. Przeszedłszy wszystkie kręgi piekieł – okupację, Powstanie, obozy, więzienia w PRL-u – nie załamali się, ukończyli z najwyższymi odznaczeniami studia, stali się znakomitymi lekarzami, architektami, chemikami, instruktorami harcerskimi. Są żywym zaprzeczeniem gorzkiej konstatacji Norwida, że „Polak w Polaku to olbrzym, ale człowiek w Polaku to często karzeł”. Swoją walką i życiem udowodnili, że i Polak w Polaku i człowiek w Polaku może być olbrzymem.

- Zapowiada się wspaniała gawęda z Panią!

- Mam nadzieję, że tak będzie. Gorąco zapraszam wszystkich opolan.

Teatr z Opola będzie reprezentował Polskę w Kanadzie

Urodziny Zapadni

Działający w Opolu teatr Zapadnia w tym roku obchodzi 20. urodziny. Nasi artyści zakwalifikowali się na prestiżowy wyjazd m.in. do Egiptu (mieli wystąpić w kwietniu), ale ze względów bezpieczeństwa wyjazd odwołano. We wrześniu będą jednak reprezentować Polskę na festiwalu w Kanadzie. O opolskim teatrze rozmawiamy m.in. z dr Agnieszką Włoch – adiunkt na Uniwersytecie Opolskim, założycielką i reżyserką Zapadni.

- Teatr Zapadnia w tym roku obchodzi 20. urodziny.

- W 1997 roku dyrektor MDK Elżbieta Marcinişzyn zaaprobowała mój pomysł założenia zespołu teatralnego. Nie byłam z zewnątrz. Od wielu lat uczestniczyłam w zajęciach Teatru Wizji Plastycznej Asceza prowadzonego przez Dariusza Różańskiego. 20 lat temu Zapadnia skupiała uczennice siódmych klas podstawówki. Dzisiaj teatr tworzą głównie absolwenci i studenci Uniwersytetu Opolskiego. Na początku uczyłam się języka scenicznego, poszukiwałam środków wyrazu i własnej rzeczywistości teatralnej.

- Mielicie reprezentować Opole i całą Polskę na festiwalu w Aleksandrii, w Egipcie. Co się stało, że nie pojechaliście?

- Byliśmy podekscytowani, bo od 22 do 28 kwietnia mieliśmy uczestniczyć w 3. Międzynarodowym

Festiwalu Teatrów Współczesnych. Nasz spektakl miał być pokazywany w Bibliotece Aleksandryjskiej – najstarszej bibliotece świata! W ubiegłych edycjach polskimi reprezentantami były teatry zawodowe – Walizka z Łomży i Animacji z Poznania. Dołączenie do nich było dla nas nobilitujące. Niestety, po dwóch zamachach w Egipcie mających miejsce w niedzielę palmową tuż przed rozpoczęciem festiwalu, organizatorzy odwołali imprezę.

- Jaki spektakl mieliście pokazać w Egipcie?

- „Kamień cierpliwości”, bo ten spektakl życzyli sobie organizatorzy. Przedstawienie to, inspirowane powieścią Atiqua Rahimi i poglądami F. Nietzsche, 2 lata temu zdobyło główną nagrodę jury na festiwalu w Kanadzie.

- Nie udało się z Egiptem, ale lecicie ponownie do Kanady.

- Spośród 95 zgłoszonych grup zakwalifikowano do festiwalu 25 - w tym naszą Zapadnię. Jesteśmy podekscytowani i czujemy się wyróżnieni, tym bardziej, że już po raz drugi będziemy reprezentować Polskę na tym festiwalu. W Kanadzie przedstawimy „Odkołykanie” - nasz autorski projekt inspirowany książką pt. „Biegająca z wilkami” Clarissy Estés Pinkoli i bajkami („Sinobrody” i „Czerwone trzewiki”). Spektakl przedstawia wędrówkę przez labirynt, w poszukiwaniu drogi do samego siebie, swoich wewnętrznych potrzeb i możliwości twórczych. Przeszkodami na tej drodze są uwarunkowania zewnętrzne - reguły, normy i stereotypy narzucane przez społeczność.

- Międzynarodowe występy, to nie jest dla was żadna nowość.

- **Martyna:** Wyjazdy zagraniczne rozpoczęły się w 2013 roku. Reprezentowaliśmy Opole i Polskę na festiwalach w Macedonii, Niemczech, Czechach, Korei Południowej, Kanadzie. W Kanadzie, gdzie festiwal miał formułę konkursową, zdobyliśmy Nagrodę Główną Jury. Udział w tych festiwalach jest wynikiem procesu selekcyjnego dokonywanego na podstawie nadsyłanych nagrań spektakli. Dlatego już kwalifikacja jest sukcesem.

- **Mateusz:** To co tworzymy wychodzi daleko poza granice państwa. Czuję wielką więź z Opolem. Miastem, w którym mieszkam od urodzenia. Nie wiem, czy o innym miejscu byłbym w stanie powiedzieć „to jest mój dom”.

- Co przez 20 lat zmieniło się w Zapadnię?

- Teatr ewoluował. Począwszy od składu osobowego, a skończywszy na sposobie realizowania spektakli. Początkowo dominującym środkiem wyrazu była pantomima, teraz równorzędnie występują inne znaki teatralne, np. słowo. W 20-lecie Zapadnia wchodzi jako stabilna grupa wyjątkowych ludzi, o dużym potencjale twórczym. Obecny skład to: Martyna Migacz, Julia Gler, Klaudia Maćkowiak, Ola Duda, Ewa Andrejszyn, Agata Hosner, Ada Stotko, Mateusz Szaforz, Piotr Fajarewicz, Łukasz Woźniak. Na urlopie macierzyńskim przebywają Ania Mulicka i Ola Thomas (mam nadzieję, że wrócą do pracy w zespole). Cenię sobie także współpracę z Pauliną Krzysztofik, Zuzią Kochanek, Miką Kałamarz, które

współtworzyły Zapadnię w czasie krystalizowania się jej obecnej formy.

- Jakie spektakle tworzycie i w jaki sposób nad nimi pracujecie?

- Ponieważ operujemy w spektaklach obrazem, symbolem i oszczędnie wykorzystujemy słowo, to dają one możliwość wolności interpretacji. Najważniejsze nasze obrazy sceniczne to m.in.: „Akt bez słów” wg S. Becketta, „Męczyzna przychodzi w deszczu” wg G.G. Marqueza, „Przykra historia” wg B. Viana, „Kamień cierpliwości” wg. Atiqua Rahimiego. Dla mnie teatr to ludzie, ich potrzeby, możliwości, sposoby postrzegania i diagnozowania świata. Dążę do tego, aby przedstawienia były wynikiem ścierania się myśli, poglądów, pomysłów, wspólnych poszukiwań.

- Jakie macie jeszcze plany z okazji jubileuszu?

- **Agnieszka Włoch:** Nowy spektakl, udział w festiwalach – we wrześniu lecimy do Kanady. Chcielibyśmy zorganizować międzynarodowy festiwal teatralny w Opolu. Myślę, że miasto ma duży potencjał i taki festiwal powinien się wpisać w przestrzeń kulturalną Opoli. Tym bardziej, że podobne inicjatywy miały już tu miejsce.

- Czym dla was jest Zapadnia?

Julia: Pozwala mi na realizację siebie. Daje świeżość, co pomaga w pracy z dziećmi. Nie zamykam się tylko na tworzenie spektakli. Ciągłe wiem, jak to jest po drugiej stronie.

Klaudia: To przestrzeń, którą tworzą ludzie. Dla mnie jest to istotne z dwóch punktów widzenia:

prywatnego – relacje, które nawiązałam za jej pośrednictwem to najcenniejsze przyjaźnie w moim życiu; teatralnego – wzajemne przenikanie się, podobieństwo doświadczeń, głęboka emocjonalność i niezwykle specyficzna wrażliwość zezwala na wspólne poszukiwania twórcze.

Agata: To miejsce, w którym wraz ze wspianymi ludźmi mogę dzielić i realizować pasję.

Ola: Daje możliwość wyrażania siebie, przełamania barier, jest źródłem satysfakcji.

Agnieszka Włoch: To moje dziecko. Zrośnięta ze mną idea, którą od 20 lat urzeczywistniam. Zapadnia to przestrzeń, do której zapraszam drugiego człowieka, by wspólnie zaspokajać potrzebę tworzenia. Być wspólnotą, stawiać pytania i poszukiwać odpowiedzi.

Minęło sto lat, a Polacy nadal się nie zmienili

Z reżyserem Giovannym Castellano rozmawiamy o jego najnowszym spektaklu „Moralność Pani Dulskiej”, którego premiera będzie miała miejsce 9 września w Teatrze Kochanowskiego. Kolumbijski reżyser od kilkunastu lat mieszka w Polsce, od 2006 roku związany jest z olsztyńskim Teatrem im. Stefana Jaracza.

-Wielu widzów z pewnością ciekawić będzie dlaczego zdecydował się Pan wyreżyserować „Moralność Pani Dulskiej”. Czy to może ze względu na sympatię do klasycznej polskiej literatury? Czy może ze względu na szerszy kontekst?

-Bardzo lubię Zapolską i lubię polską klasykę. Z polskimi tekstami jest tak, że w każdej chwili są one aktualne, ponadczasowe. Literatura polska była często bardzo ostra, aktorska, realna, kry-

tyczna, także wobec swoich realiów. Zaskakujące jest także to, że minęło troszeczkę ponad sto lat i dalej Polacy się nie zmienili. Jedyne co przeszło przemianę to język, on się rozwinął i przekształcił. Natomiast podejście do różnych spraw, myślenie, konserwatyzm czy podwójna moralność, która jest świetnym narzędziem do życia – to dalej trwa. To miało miejsce już na płaszczyźnie pierwszej komórki społecznej, jaką jest rodzina, ale współcześnie jest też widoczne na poziomie

całego narodu. Jest to tak jakby też narzucone z góry. Mówimy o pewnej doktrynie, o pewnej etyce, moralności - często widzimy ludzi w białych rękawiczkach, którzy nie kryją się przed nikim.

- Do kogo jest skierowany spektakl? Pojawia się wrażenie, że każdy powinien go zobaczyć i poddać ocenie swoją moralność.

- Każdy powinien zobaczyć tę sztukę przede wszystkim dlatego, że będzie fajna. Taką mam nadzieję. Jest ona zrobiona na formułę Gogola, więc podczas spektaklu będziemy się śmiać, ale nie tylko z przedstawienia, ale także z samych siebie. Chodzi o to, żeby zobaczyć to „lustro”. I żeby przekonać się jak ta klasyka funkcjonuje po dzień dzisiejszy. Zachowujemy w sztuce język klasyczny, w oryginalnej formie, tak jak było zapisane. Jednak pokazywane relacje i rozwiązania są jak najbardziej współczesne. Tekst, który był napisany sto lat temu dalej funkcjonuje. Sprawia wręcz wrażenie, jakby to było napisane wczoraj, tylko językiem młodopolskim.

- Spektakl ukazuje nasze kompleksy, które nie zmieniły się przez te sto lat.

- Tak, obnaża to wszystko. Można też zwrócić uwagę na to, że postaci kobiece są tutaj nieco bardziej postfeministycznie traktowane. Zachowanie i rozwiązania stosowane przez Dulską są aktualne, jak te sto lat temu. Dulszczyzna polega na mentalności, „muzealnym” podejściu do sprawy. Główna bohaterka nie jest postępową, nie zwraca uwagi na to, że dziewczyny dzisiaj inaczej myślą, mają inne potrzeby i żyją w innym świecie, w taki sposób jak im ich moralność i etyka dyktuje.

- Historia osadzona jest w polskich realiach i przedstawia specyficzną mentalność. Czy Pana zdaniem utwór spotkałby się ze zrozu-

mieniem w innych zakątkach świata, jak na przykład w Pana ojczyźnie – Kolumbii?

- Moim zdaniem tak. Myślę, że zagadnienie to jest mimo wszystko uniwersalne. Problemem jest raczej temperament i podejście ludzi do tematu. Rozwiązania są polskie, bo takie jest tujsze specyficzne zachowanie. I nie możemy się oderwać od polskiej tradycyjnej kultury, to jest bardzo istotne, jest niezwykle nasączone polskością.

- A czy trudno jest zrozumieć Polaków?

- Nie, to nie jest trudne. Ale często jest tak, że jak zaczynam się czuć bardzo „polski”, a potem nagle jakieś zachowanie bądź sytuacja mnie zaskakuje, że znowu zaczynam nabierać dystansu i myśleć, że ja jednak nie jestem stąd. Podkreślić trzeba, że jednak ta polska kultura i polska literatura klasyczna dalej jest dla mnie egzotyczna. Dla Was to nic nowego, ale ja nie zdawałem z tego matury, nie kazano mi za karę czytać lektur. Poznałem to wszystko jako dojrzały człowiek i to było „wow”. Gdyby Polak pojechał do Kolumbii to też zachwycałby się zjadaniem mango i awokado prosto

z drzewa, a na mnie to nie robi wrażenia. Więc ja mam takie podejście.

- Co Pana więc w Polsce najbardziej urzekło, oprócz literatury?

- Wszystko. Ale ja tutaj przyjechałem głównie dla teatru. A po drodze zobaczyłem też inne ciekawe aspekty życia. W polskim teatrze interesujące są mocne, wielokulturowe korzenie, wybitni twórcy, którzy poprzez artystyczne, ale też naukowe podejście do tematu budowali ten teatr – to mnie zaciękało. Abstrahując od tego co dzieje się we współczesnym teatrze, który jest bardzo podzielony, jak cały naród.

Niezwykła kolekcja

Pocztówkowa historia Opola

Muzeum Śląska Opolskiego nabyło ciekawą kolekcję przedwojennych kart pocztowych z widokami Opola. Obejmuje ona 1148 egzemplarzy z lat 1897-1945 stanowiącą cenną dokumentację ikonograficzną miasta oraz życia jego mieszkańców.

20 lat zbierania

Kolekcja godna jest szczególnej uwagi nie tylko z racji jej imponującej objętości, lecz również różnorodności i wysokiej jakości. Zbiór budowany był ponad dwadzieścia lat przez prywatnego kolekcjonera. Szczególnie dużo kart poświęconych jest dzielnicom Opola, a więc Staremu Miastu wraz z Rynkiem i przyległościami, najważniejszym budowlom sakralnym, a także innym obiektom zabytkowym. W następnej kolejności przedstawiono wyspę Bolko, Pasiekę, okolice dworca kolejowego, Młynówkę, Śródmieście i wreszcie peryferia miasta. Osobną grupę tworzą niegdyś bardzo popularne

pocztówki wieloobrazkowe (od 2 do nawet 12 miniatur). Wcześniejsze, bo ukazujące się od lat 90. XIX wieku, są pocztówki z kategorii „Gruss aus...” („Pozdrowienia z...”), cenione przez kolekcjonerów z racji wizualnej atrakcyjności, np. tłoczeniom i złoceniom.

Wielka rola wydawców

Większość opolskich pocztówek pojawiała się dzięki aktywności miejscowych wydawców, np. A. Brose, J. Gruschka, N. Glaser, E. Reichwitz, P. Kendziora, czy M. Glauer. Do najaktywniejszych i działających najdłużej należeli Erdmann Raabe

i Wilhelm Kunert. Ich pierwsze karty pocztowe, już wówczas dobrej jakości, pojawiły się w latach 90. XIX wieku. Z licznych wydawców z przełomu XIX/XX wieku wymienić należy również wysoko cenionego Bruno Scholza z Wrocławia, Ottmara Ziehera z Monachium oraz firmy Sternach Co z Drezna czy Schaar Dathe z Trewiru.

Historia zatrzymana w... pocztówce

Walory dokumentacyjno-poznawcze kolekcji są bezcenne. Karta pocztowa świetnie wychwytywała wszelkie aspekty życia społecznego. Pokazywała najcenniejsze zabytki, kościoły, pałace, zamki i warownie, imponujące budowle użyteczności publicznej, pomniki, muzea. Ale też interesowała się drobiazgami codzienności – świetnym w tej mierze jest fragment kolekcji poświęcony restauracjom, piwiarniom, winiarniom, zajazdom czy luksusowym hotelom (ponad 70 takich kart). Dzisiejsze Opole w porównaniu z tym przed stu laty zmieniło się niepomniernie. W latach 30. minionego wieku zburzono Zamek Piastowski, z którego ostała się

tylko wieża, zmienił się wygląd Ratusza i całego Rynku. Dzięki omawianej kolekcji można pokazać i poznać to wszystko, co już od dawna nie istnieje, a co godne jest przecież przypomnienia.

Widokówki Glauera

Jest seria pocztówek wykonanych przez znanego opolskiego fotografa Maksa Glauera z zabudowaniami klasztoru i szkoły sióstr de Notre Dame przy Małym Rynku oraz nieistniejącego Królewskiego Zakładu Uzdrawiającego, liczne kartki wieloobrazkowe, okolicznościowe czy wreszcie widokówki

z podopolskich wsi (obecnie dzielnic Opola), jak: Nowej Wsi Królewskiej, Winowa, Półwsi itp.

Zbiory Stadtmuseum nie przetrwały wojny

Muzeum Śląska Opolskiego rozpoczęło gromadzenie pocztówek dopiero w drugiej połowie lat

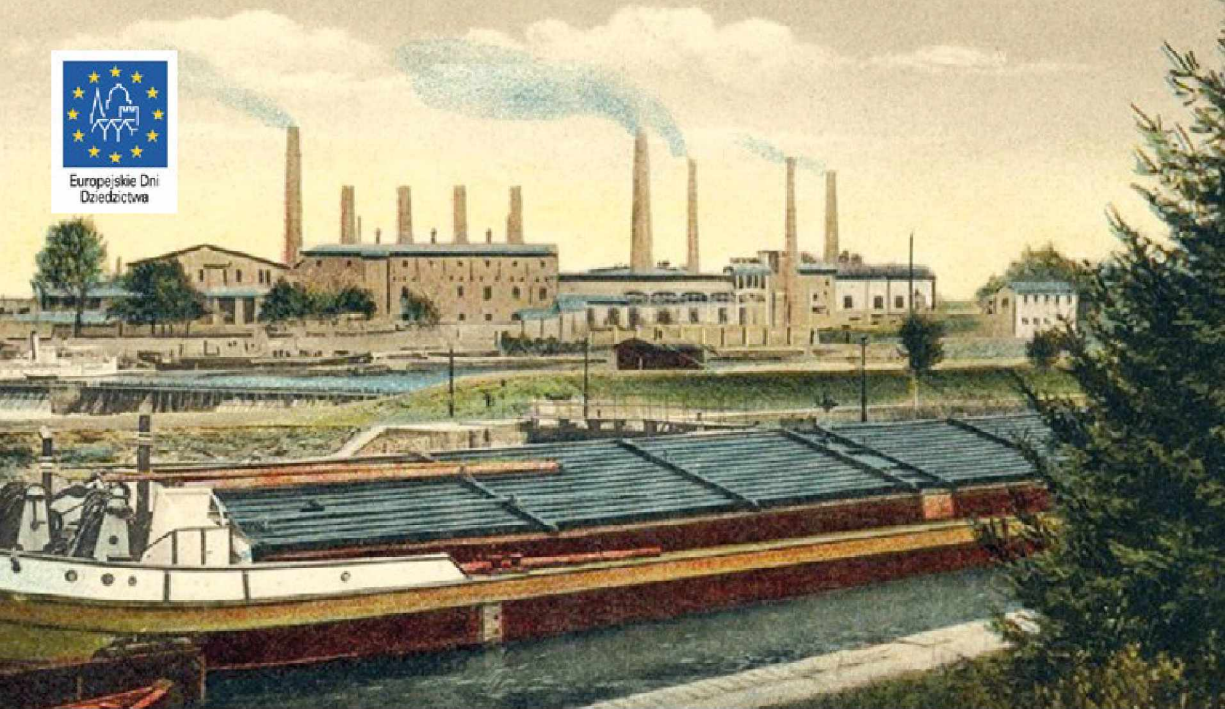
80. XX w. Wcześniej ta grupa obiektów nie była przedmiotem zainteresowania opolskich muzealników, a ewentualne zbiory przedwojennego Stadtmuseum nie przetrwały wojny. Do momentu zakupu nowej kolekcji skatalogowano ok. 712 pozycji wydanych do 1945 roku, z czego 295 to ilustrowane karty pocztowe Opola. A zatem dotychczasowa kolekcja przedwojennych widokówek miasta w zbiorach Muzeum Śląska Opolskiego stanowiła jedynie skromną część tego, co ukazało się na rynku w latach 1897-1945. Oczywiście trudno dzisiaj jednoznacznie określić, ile pocztówek Opola zostało wydanych we wspomnianym okresie. Wydaje się jednak, że nie było ich więcej niż 1500.

Drogie, bo rzadkie

Od wielu lat Muzeum próbowało uzupełniać zbiór. Niestety, niezbyt liczne okazje oraz zmienna sytuacja finansowa nie pozwalały na dokonywanie zakupów na stałym poziomie. Nierzadko barierą bywał fakt, iż karty pocztowe z Opola – z uwagi na ich niezbyt duże nakłady – osiągały na aukcjach wysokie ceny, dochodzące nawet do kilkuset złotych. Dzięki pozyskanym środkom z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z budżetu Województwa Opolskiego udało się nabyć tę niezwykle kolekcję.

Europejskie Dni
Dziedzictwa

4 września, godz. 13.00, Opole rynek: wernisaż wystawy oraz premiera filmu dokumentalnego

Opolskie białe złoto

Kilka rocznic i jeden temat. Zapraszamy na wystawę edukacyjną z okazji 160-lecia przemysłu cementowego w Polsce i w Opolu, 200-lecia wynalezienia cementu portlandzkiego, 800-lecia Opola i 40-lecia Cementowni Górażdże

Skarby Herkulesa

Zwiedzanie stolicy europejskiego cementu zaczynamy od placu Daszyńskiego, bo w tym miejscu odczytuje się najlepiej, jakim miastem wedle tradycji jest Opole. Secesyjna fontanna „Opolska Ceres” dłuta artysty berlińskiego Edmunda Gomansky’ego idealnie oddaje historyczno-geograficzny charakter stolicy/regionu. Bogini płodności i opiekunka rodziny (Ceres) otoczona jest mitologicznymi bóstwami, symbolizującymi filary XIX-wiecznego przemysłu Opola: rolnictwo (Prozerpina), flisactwo i rybołówstwo (Neptun, Glaukos) oraz przemysł skalny i cementowy (Herkules).

Jedno miasto – dziewięć cementowni

Produkcja cementu portlandzkiego stanowiła w XIX i XX wieku markę, prawdziwy symbol Opola. Przemysł cementowy wyznaczał kierunki i dynamikę rozwoju gospodarczego, urbanistycznego, demograficznego i kulturalnego miasta. Do roku 1911 na Górnym Śląsku powstało ogółem 11 cementowni. Było to 9 zakładów w Opolu i okolicy: Nowa Wieś Królewska, Groszowice, Zakrzów, Wróblin (wszystko to obecnie dzielnice miasta). Powstały jeszcze zakłady w Szymiszowie i Strzelcach Opolskich.

160 lat temu przy ulicy Struga

Pierwsza opolska cementownia, trzecia w Europie, piąta w świecie: „Opolska Fabryka Cementu Portlandzkiego” została zbudowana 160 lat temu w miejscu obecnego Zespołu Szkół Zawodowych przy ul. Struga. Jej udziałowcem był Friedrich Wilhelm Grundmann, pionier industrializacji i urbanizacji na Górnym Śląsku. To właśnie jemu region zawdzięcza przekształcenie wsi Katowice w dynamicznie rozwijające się miasto przemysłowe. To Grundmann odkrył znakomitą przydatność okolicznych margli do produkcji cementu.

Junona Grundmanna

W roku 1867 opolski cement zyskał sławę międzynarodową dzięki paryskiej Wystawie Powszechnej Wszystkich Narodów. Grundmann zaprezentował odlaną w betonie kopię marmurowego popiersia bogini Junony z Villi Ludovici w Rzymie. Podarowana miastu Junona stała się ozdobą Parku Zamkowego. Pamiątką po „Grundmannie” jest budynek obecnego Zakładu Wykonawstwa Sieci Energetycznych i stary słup betonowy linii SN RS, nazywany do dziś „Grundmann”. W roku 2017 z okazji 800-lecia Opola stolica europejskiego cementu przypomi-

na mieszkańcom zapomnianą tradycję miasta położonego na „Kalkbergu”. Betonowa Junona, 150 lat temu nagrodzona w Paryżu, zostaje odtworzona przez studentów Instytutu Sztuki i odlana na nowo w Cementowni ODRA, jedynej czynnej spośród dziewięciu przedwojennych opolskich cementowni.

Wystawa i film

W przestrzeni Odry planuje się w przyszłości powołanie oczekiwanego w regionie muzeum przemysłu cementowego, które wraz ze ścieżką dydaktyczną i zrewitalizowanym wyrobiskiem

Autorka: Teresa Kudyba

Produkcja Telewizyjna i Filmowa tress-FILM
reżyserka, dokumentalistka, regionalistka, wydawca, autorka książki „150 lat cementu w Polsce”
Zdjęcia współczesne: **Waldemar Kremser**

Wydawca wystawy: Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej
Opole 2017

Wystawa ma charakter niekomercyjny, została zrealizowana dzięki wsparciu finansowemu Konsulatu Generalnego Niemiec w Opolu oraz Fundacji GÓRAZDZE - Aktywni w Regionie

Film „Opolskie białe złoto” produkcja tress-FILM
Partnerzy: Stowarzyszenie Producentów Cementu,
Miasto Opole,
domEXPO, NTO, Kreon, TinaLED

margla stać się może ciekawą atrakcją dla mieszkańców i gości. W miejscach, gdzie produkowano: niegdyś znakomitej jakości „opolskie białe złoto” funkcjonują dziś nowe, innowacyjne firmy, których wyroby także zadziwiają Polskę i świat. Po nieistniejących opolskich cementowniach pozostały kamionki: urokliwe akweny wodne, lazurkowe laguny. Wystawa edukacyjna oraz film dokumentalny wszystkie te miejsca nieznane, zapomniane i fascynujące odkrywa dla mieszkańców Opola na nowo.

01.09 (piątek)

Zajęcia z malowania porcelany opolskiej dla Dorosłych
godz. 09:00 - 15:00
Miejsce: Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu
Wstęp wolny

Wszechnica historyczno-krajoznawcza dla Seniorów
godz. 10:15
Miejsce: Dom Dziennego Pobytu MALINKA
Wstęp wolny

Finisaż wystawy „Moja Europa”
godz. 16:00
Miejsce: Sala Konferencyjna, Miejska Biblioteka Publiczna, **Wstęp wolny.**

Letnia Scena NCPP: EastWest Rockers
godz. 20:00
Miejsce: Rynek, **Wstęp wolny**

„Kedi – sekretne życie kotów”, reż. Ceyda Torun, Turcja, USA 2016/80 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

American honey, reż. Andrea Arnold, USA, Wielka Brytania 2016/158 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

02.09 (sobota)

Warsztaty: Zbuduj swoją markę osobistą razem z WSB w Opolu
godz. 09:00
Miejsce: Wyższa Szkoła Bankowa w Opolu

Joga z elementami języka angielskiego
godz. 09:30-10:30
Miejsce: Biblioteka Obcojęzyczna
Wstęp wolny.

Sobota z Mamą i Tatą
godz. 12:00
Miejsce: Wypożyczalnia dla Dzieci – Pokój Bajek, Miejska Biblioteka Publiczna
Wstęp wolny.

III Święto Lata
godz. 13:00 - 22:00
Miejsce: Park Miejski przy Os. Armii Krajowej
Wstęp wolny.

Narodowe Czytanie „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego

godz. 15:00
Miejsce: Plac przed Miejską Biblioteką Publiczną
Wstęp wolny.

Mecz: Odra Opole – Chojniczanka
godz. 15:00
Miejsce: Stadion Miejski w Opolu

Kedi – sekretne życie kotów”, reż. Ceyda Torun, Turcja, USA 2016/80 min.
godz. 16:00 / 18:00 / 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Koncert na zakończenie Jubileuszu 70-lecia PSM I i II st. w Opolu
godz. 19:00
Miejsce: Sala Koncertowa Filharmonii Opolskiej
Wstęp wolny.

Opolska Noc Kabaretowa 2017 - 800 LAT OPOLA
godz. 19:45 - 23:30
Miejsce: Amfiteatr Opole

American honey, reż. Andrea Arnold, USA, Wielka Brytania 2016/158 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

03.09 (niedziela)

Kedi – sekretne życie kotów”, reż. Ceyda Torun, Turcja, USA 2016/80 min.
godz. 16:00 / 18:00 / 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Koncert: Amílcar Batista Cruz
godz. 19:00
Miejsce: Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera

American honey, reż. Andrea Arnold, USA, Wielka Brytania 2016/158 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

04.09 (poniedziałek)

Wernisaż wystawy plenerowej „Opolskie białe złoto”
godz. 13:00
Miejsce: Rynek Ratusz, **Wstęp wolny**

Maria Skłodowska-Curie. Geniusz i siła miłości – spotkanie z Magdaleną Niedzwiedzką
godz. 17:00
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu
Wstęp wolny.

„Nasze Opole”. Wernisaż wystawy prac pacjentów Wojewódzkiego Specjalistycznego

Zespołu Neuropsychiatrycznego im. św. Jadwigi w Opolu i Samodzielnego Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. bp. J. Nathana w Branicach,
godz. 18:00
Miejsce: Galeria WuBePe, **Wstęp wolny.**

Kedi – sekretne życie kotów”, reż. Ceyda Torun, Turcja, USA 2016/80 min.
godz. 18:00 / 20:00
Miejsce: Kino Meduza

American honey, reż. Andrea Arnold, USA, Wielka Brytania 2016/158 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

05.09 (wtorek)

VI Wojewódzki Konkurs Malowania Porcelany
godz. 09:00 - 16:00
Miejsce: Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu
Wstęp wolny

„Warsztaty Contemporary Jazz - Bill Hotaling
godz. 16:00
Miejsce: Ramada

Magiczny Teatrzyk Kamishibai
godz. 17:00
Miejsce: Wypożyczalnia dla Dzieci – Pokój Bajek, Miejska Biblioteka Publiczna, **Wstęp wolny.**

Na końcu świata z Markiem Niedźwieckim.
godz. 17:00 - 18:30
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu
Wstęp wolny.

„Moja ziemia, moje sny” - spotkanie jubileuszowe z Władysławem Żółnowskim, spotkanie poprowadzi Jan Goczoł
godz. 17:00
Miejsce: sala spotkań Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu, **Wstęp wolny.**

Wielki Kanon Filmowy – projekcja filmu w ramach programu Ameryka w Twojej Bibliotece
godz. 19:30
Miejsce: Sala Konferencyjna, Miejska Biblioteka Publiczna

Kedi – sekretne życie kotów”, reż. Ceyda Torun, Turcja, USA 2016/80 min.
godz. 18:00 / 20:00
Miejsce: Kino Meduza

American honey, reż. Andrea Arnold, USA, Wielka Brytania 2016/158 min

godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

06.09 (środa)

VI Wojewódzki Konkurs Malowania Porcelany
godz. 09:00 - 16:00
Miejsce: Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu

Wstęp wolny

Kedi – sekretne życie kotów”, reż. Ceyda Torun,
Turcja, USA 2016/80 min.
godz. 18:00 / 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Original American Monster Truck Motor Show
Opole 6.09 i 7.09 godz.18:00
godz.18:00
Miejsce: Miejski Stadion Żużlowy, Opole

American honey, reż. Andrea Arnold, USA,
Wielka Brytania 2016/158 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

07.09 (czwartek)

VI Wojewódzki Konkurs Malowania Porcelany
godz. 09:00 - 16:00
Miejsce: Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu

Wstęp wolny

XVII Opolskie Dni Osób Niepełnosprawnych
Miejsce: Plac Wolności, **Wstęp wolny.**

Warto mimo wszystko - spotkanie z Anną
Dymną
godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna Miejskiej Biblioteki
Publicznej, **Wstęp wolny.**

Spotkanie z Maciejem Jastrzębskim, promocja
książki „Rubinowe oczy Kremla. Tajemnice
podziemnej Moskwy”
godz. 17:00
Miejsce: Czytelnia, Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu, **Wstęp wolny.**

Kedi – sekretne życie kotów”, reż. Ceyda Torun,
Turcja, USA 2016/80 min.
godz. 18:00 / 20:00
Miejsce: Kino Meduza

WSPOMNIENIA Z WAKACJI warsztaty ceramiczne
dla dorosłych
godz. 18:00 - 20:00
Miejsce: Pracownia Żywioty

Janusz Żywiec Band
godz. 20:00 - 22:00
Miejsce: Dworek Artystyczny w Opolu

American honey, reż. Andrea Arnold, USA,
Wielka Brytania 2016/158 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

08.09 (piątek)

4. Edycja Targów OPOLFEST Festiwalu Piwa,
Wina & Sera wraz z Biesiadą Opolską 2017
godz.16:00
Miejsce: Centrum Wystawienniczo-Kongresowe
w Opolu

XVII Opolskie Dni Osób Niepełnosprawnych
Miejsce: Plac Wolności, **Wstęp wolny.**

Paryż na bosaka, reż. Dominique Abel, Fiona
Gordon, Belgia, Francja 2016/83 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Spacer tematyczny „Architektura międzywo-
jennego Opola. Niedocenione dziedzictwo”
godz. 18:00
Miejsce: Galeria Sztuki Współczesnej
Wstęp wolny

Koncert ICH TROJE
godz. 19:00 - 23:00
Miejsce: Narodowe Centrum Polskiej Piosenki
w Opolu

Frantz, reż. Francois Ozon, Francja, Niemcy
2016/113 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Konstytucja reż. Rajko Grlić, Chorwacja, Czechy,
Macedonia 2016/90 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

09.09 (sobota)

25. Europejskie Dni Dziedzictwa - Historia Opola
zapisana w zabytkach – rodzinna gra terenowa.
Miejsce: Rynek Ratusz, **Wstęp wolny**

Joga z elementami języka angielskiego
godz. 09:30-10:30
Miejsce: Biblioteka Obcojęzyczna
Wstęp wolny.

Rola muzeów na wolnym powietrzu w kształto-
waniu krajobrazu architektonicznego wsi.

godz. 10:00 - 18:00
Miejsce: Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu

Turniej koszykówki o Puchar Prezesa OZKosz
w Opolu!
godz.10:00 - 18:00
Miejsce: KU AZS Politechnika Opolska
Miejsce wolne.

25. Europejskie Dni Dziedzictwa - wystawa
dzieł Jana Cybisa
godz. 11:00 - 17:00
Miejsce: Galeria Muzeum Śląska Opolskiego

ELEGANCKIE PAWIE - gliniane serwetniki (dla
dzieci od lat 6)
godz. 11:00
Pracownia Żywioty, Opole
Miejsce: Pracownia Żywioty

„Na tropach opolskiego genius loci”- spacer
poprowadzi Urszula Zajączkowska
godz. 11:00
Miejsce: Wieża Piastowska w Opolu

Wstęp wolny

Symbol Opola i województwa opolskiego
udostępniony bezpłatnie!
godz.11:00 - 16:00
Miejsce: Wieża Piastowska, **Wstęp wolny**

Spacer pod Odrą
godz. 11:00 - 13:00
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wro-
cławiu Zarząd Zlewni Śródkowej Odry w Opolu
Wstęp wolny

4. Edycja Targów OPOLFEST Festiwalu Piwa,
Wina & Sera wraz z Biesiadą Opolską 2017
godz.12:00 – 21:00
Miejsce: Centrum Wystawienniczo-Kongresowe
w Opolu

Koncert Muzyki Poważnej dla dzieci do 5 lat
godz. 12:00
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu
Wstęp wolny

Wojewódzka inauguracja Europejskich Dni
Dziedzictwa w Opolu
godz. 14:30
Miejsce: Rynek Ratusz, **Wstęp wolny**

Mecz: Odra Opole – Zagłębie Sosnowiec
godz. 16:00
Miejsce: Stadion Miejski w Opolu

Spektakl: CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL (premiera)
godz. 17:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Paryż na bosaka, reż. Dominique Abel, Fiona Gordon, Belgia, Francja 2016/83 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Koncert: Orkiestra Złotych Przebojów
godz. 19:00
Miejsce: Hala Widowiskowo-Sportowa „Okraglak”

Spektakl: MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ - Premiera
godz. 19:00
Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

Koncert: Cochise z Pawłem Małaczyńskim
godz. 20:00 - 23:00
Miejsce: Klub Zebra w Opolu

Frantz, reż. Francois Ozon, Francja, Niemcy 2016/113 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Konstytucja reż. Rajko Grlić, Chorwacja, Czechy, Macedonia 2016/90 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

10.09 (niedziela)

25. Europejskie Dni Dziedzictwa - wystawa dzieł Jana Cybisa
godz. 11:00 - 17:00
Miejsce: Galeria Muzeum Śląska Opolskiego
Wstęp wolny

Symbol Opola i województwa opolskiego udostępniony bezpłatnie!
godz. 11:00 - 16:00
Miejsce: Wieża Piastowska, **Wstęp wolny**

Spektakl „WSZYSTKIE STWORZENIA, czyli jak wóchatym bywa źle”
godz. 12:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL”
godz. 16:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Spektakl „Coś pomiędzy”
godz. 17:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Paryż na bosaka, reż. Dominique Abel, Fiona Gordon, Belgia, Francja 2016/83 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Spektakl: MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ
godz. 19:00
Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

Frantz, reż. Francois Ozon, Francja, Niemcy 2016/113 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Konstytucja reż. Rajko Grlić, Chorwacja, Czechy, Macedonia 2016/90 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

10.09 (poniedziałek)

Śląskie Forum Krajoznawcze - dr hab. Piotr PAŁYS, prof. PIN IŚ „Opole 1945”
godz. 16:30
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna
Wstęp wolny

Historia silna kobietami – Matki wielkich Polaków - spotkanie z Barbarą Wachowicz
godz. 17:30
Miejsce: Sala Konferencyjna Miejskiej Biblioteki Publicznej,
Wstęp wolny

Paryż na bosaka, reż. Dominique Abel, Fiona Gordon, Belgia, Francja 2016/83 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Mecz: PGE Orlik Opole-TAURON KH GKS Katowice
godz. 18:30
Miejsce: Sztuczne Lodowisko TOROPOL

Frantz, reż. Francois Ozon, Francja, Niemcy 2016/113 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Konstytucja reż. Rajko Grlić, Chorwacja, Czechy, Macedonia 2016/90 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

12.09 (wtorek)

Piękno krajobrazu Opola – warsztaty plastyczne i konkurs na najlepszy plakat
godz. 09:00 - 12:00
Centrum Wystawienniczo-Kongresowe w Opolu

Spektakl „WSZYSTKIE STWORZENIA, czyli jak wóchatym bywa źle”
godz. 10:00 - 13:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL”
godz. 10:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora w Opolu

Spotkanie z Ewą Kacą
godz. 17:00
Miejsce: Sala narad, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu
Wstęp wolny.

„Blaski i cienie wolontariatu”, wykład Marii Walentek
godz. 17:00
Miejsce: Biblioteka Obcojęzyczna
Wstęp wolny.

25. Europejskie Dni Dziedzictwa - W poszukiwaniu dawnych krajobrazów. Wykorzystanie metod nieinwazyjnych w badaniach archeologicznych na Górnym Śląsku
godz. 17:00
Miejsce: Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu
Wstęp wolny

WARSZTATY CERAMICZNE (dla młodzieży od lat 13)
godz. 17:00 - 18:30
Miejsce: Pracownia Żywioły

Paryż na bosaka, reż. Dominique Abel, Fiona Gordon, Belgia, Francja 2016/83 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Frantz, reż. Francois Ozon, Francja, Niemcy 2016/113 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Konstytucja reż. Rajko Grlić, Chorwacja, Czechy, Macedonia 2016/90 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

13.09 (środa)

Śladami opolskich zabytków.

godz. 09:30

Miejsce: Przedszkole Publiczne nr 21 „Kraina Odkrywców”, **Wstęp wolny**

Spektakl „WSZYSTKIE STWORZENIA, czyli jak włochatym bywa źle”

godz. 10:00 - 13:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL”

godz. 10:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora w Opolu

Spektakl „Ślub”

godz. 11:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Historia silna kobietami – Kobiety Solidarności

– spotkanie z Martą Dzido / godz. 17.00

Miejsce: Sala Konferencyjna Miejskiej Biblioteki Publicznej, **Wstęp wolny.**

Paryż na bosaka, reż. Dominique Abel, Fiona Gordon, Belgia, Francja 2016/83 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

Historia silna kobietami – Solidarność według kobiet – projekcja filmu z udziałem autorów dokumentu: Marty Dzido i Piotra Śliwowskiego

godz. 18:00

Miejsce: Sala Konferencyjna Miejskiej Biblioteki Publicznej, **Wstęp wolny.**

Fantastyczny Klub Dyskusyjny

godz. 18:00

Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu **Wstęp wolny.**

Frantz, reż. Francois Ozon, Francja, Niemcy 2016/113 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

Konstytucja reż. Rajko Grlić, Chorwacja, Czechy, Macedonia 2016/90 min

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

14.09 (czwartek)

Spektakl „WSZYSTKIE STWORZENIA, czyli jak włochatym bywa źle”

godz. 10:00 - 13:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL”

godz. 10:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora w Opolu

Spektakl „Ślub”

godz. 11:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

MISIO gliniane figurki (ZYWIOŁAKI dzieci 4-5lat)

godz. 16:30 - 17:30

Miejsce: Pracownia Żywioty

Expert – improwizowany spektakl komediowy z udziałem dr Jana Grzeni i teatru Improkracja w ramach projektu Mów po polsku 2

godz. 17:00

Miejsce: Sala Konferencyjna Miejska Biblioteka Publiczna, **Wstęp wolny.**

Spektakl „Coś pomiędzy”

godz. 17:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Paryż na bosaka, reż. Dominique Abel, Fiona Gordon, Belgia, Francja 2016/83 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

Yachoteka - przegląd polskich teledysków

godz. 19:00

Miejsce: Rynek

Wstęp wolny

NOAH Wotherspoon BAND

godz. 20:00 - 22:00

Miejsce: Dworek Artystyczny

Frantz, reż. Francois Ozon, Francja, Niemcy 2016/113 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

54 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu

Miejsce: Amfiteatr

Konstytucja reż. Rajko Grlić, Chorwacja, Czechy, Macedonia 2016/90 min

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

15.09 (piątek)

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL”

godz. 10:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora w Opolu

Konferencja: Park kulturowy a ochrona krajobrazu.

godz. 10:00 - 15:00

Miejsce: Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Opolski, **Wstęp wolny**

O kampaniach społecznych za darmo - Watch it!

godz. 10:00 - 14:00

Miejsce: kralOFFska36, **Wstęp wolny**

Spektakl „Ślub”

godz. 11:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Munio – Strażnik Księżycy, reż. Alexandre Heboyan, Benoît Philippon, Francja 2014/85 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

Wernisaż wystawy Bożeny Czyżewskiej

godz. 18:00

Miejsce: Fotogaleria Miejskiej Biblioteki

Publicznej, **Wstęp wolny.**

Nie ma tego złego... reż. Valérie Lemerrier, Francja 2016/95 min

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

Strefa Widza KFPP

Koncert Janusza Radka

godz. 18:30

Miejsce: Rynek, **Wstęp wolny**

54 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu

Miejsce: Amfiteatr

Klient, reż. Asghar Farhadi, Iran, Francja 2016/125 min

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

16.09 (sobota)

Joga z elementami języka angielskiego

godz. 09:30-10:30

Miejsce: Biblioteka Obcojęzyczna

Wstęp wolny.

PRZEZ 6 LORNETKĘ- obrazek 3D (dla dzieci od lat 6)

godz. 11:00
Miejsce: Pracownia Żywioty

Munio – Strażnik Księżyca, reż. Alexandre He-
bayan, Benoît Philippon, Francja 2014/85 min.
godz. 11:00 / 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Sobota z Mamą i Tata
godz. 12:00
Miejsce: Wypożyczalnia dla Dzieci – Pokój
Bajek, Miejska Biblioteka Publiczna
Wstęp wolny.

Strefa Widza KFPP
Kawiarenka z Gwiazdami
godz. 13:30
Miejsce: Rynek, **Wstęp wolny.**

Przestrzeń sztuki - teatr od kulis.
godz. 16:00
Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

Spektakl „Akademia Pana Kleksa” (Premiera)
godz. 18:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Nie ma tego złego..., reż. Valérie Lemercier,
Francja 2016/95 min
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Spektakl: MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ
godz. 19:00
Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

54 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu
Miejsce: Amfiteatr

Klient, reż. Asghar Farhadi, Iran, Francja
2016/125 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

17.09 (niedziela)

Munio – Strażnik Księżyca, reż. Alexandre He-
bayan, Benoît Philippon, Francja 2014/85 min.
godz. 11:00 / 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Strefa Widza KFPP
Kawiarenka z Gwiazdami
godz. 13:30
Miejsce: Rynek
Wstęp wolny.

Nie ma tego złego..., reż. Valérie Lemercier,
Francja 2016/95 min
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Spektakl: MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ
godz. 18:00
Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

Koncert WILD HUNT LIVE! - Percival
godz. 19:00 - 23:00
Miejsce: Centrum Wystawienniczo-Kongresowe
w Opolu

54 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu
Miejsce: Amfiteatr Opolski
Klient, reż. Asghar Farhadi, Iran, Francja
2016/125 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

18.09 (poniedziałek)

Ja, Ty, Ona. Oblicza kobiecości – spotkanie
z psychologiem
godz. 17:00
Miejsce: Sala Konferencyjna Miejska Biblioteka
Publiczna, **Wstęp wolny.**

19.09 (wtorek)

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”
godz. 09:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Rozwój nowoczesnych usług dla biznesu –
konferencja
godz. 13:00 - 22:00
Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera

„Z Kaniowa do Opolu z przesiadką w Popie-
lowie”. Spotkanie z najnowszymi książkami
Mariana Buchowskiego, Edwarda Pochronia,
Waltera Pyki, prowadzenie: Kordian Michalak,
czyta Leszek Malec, aktor Teatru im. J. Kocha-
nowskiego
godz. 17:00
Miejsce: Czytelnia, Wojewódzka Biblioteka
Publiczna, **Wstęp wolny.**

WARSZTATY CERAMICZNE (dla młodzieży od
lat 13)
godz. 17:00 - 18:30
Miejsce: Pracownia Żywioty

Munio – Strażnik Księżyca, reż. Alexandre He-
bayan, Benoît Philippon, Francja 2014/85 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Nie ma tego złego..., reż. Valérie Lemercier,
Francja 2016/95 min
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Wielki Kanon Filmowy – projekcja filmu w ra-
mach programu Ameryka w Twojej Bibliotece
godz. 19:30
Miejsce: Sala Konferencyjna Miejska Biblioteka
Publiczna, **Wstęp wolny.**

Klient, reż. Asghar Farhadi, Iran, Francja
2016/125 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

20.09 (środa)

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”
godz. 09:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

NA PRZEKÓR, czyli zaczytany e-senior
godz. 12:00
Miejsce: Sala Konferencyjna Miejska Biblioteka
Publiczna
Wstęp wolny.

„W liści niespokojnym pędzie” wernisaż wysta-
wy fotografii Marka Mączyńskiego
godz. 17:00
Miejsce: Biblioteka Obcojęzyczna
Wstęp wolny.

Munio – Strażnik Księżyca, reż. Alexandre He-
bayan, Benoît Philippon, Francja 2014/85 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Nie ma tego złego..., reż. Valérie Lemercier,
Francja 2016/95 min
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Klient, reż. Asghar Farhadi, Iran, Francja
2016/125 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

21.09 (czwartek)

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”
godz. 09:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

CO JA WIDZĘ? - obrazek 3D (ŻYWIŁAKI dzieci 4-5lat)
godz. 16:30 - 17:30
Miejsce: Pracownia Żywiły

Munio – Strażnik Księżyca, reż. Alexandre He-
boyan, Benoît Philippon, Francja 2014/85 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Nie ma tego złego... reż. Valérie Lemerrier,
Francja 2016/95 min
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

7. Festiwal Muzyczny „W oparach dźwięków”
godz. 19:00
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu
Wstęp wolny.

Koncert Pokój Numer 3
godz. 20:00 - 22:00
Miejsce: Dworek Artystyczny w Opolu

Klient, reż. Asghar Farhadi, Iran, Francja
2016/125 min
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

22.09 (piątek)

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”
godz. 09:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Spektakl „Kolorowi ludzie”
godz. 09:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

50 wiosen Aurory, reż. Blandine Lenoir, Francja
2017/89 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Ostatni w Aleppo, reż. Firas Fayyad, Dania, Syria
2017/100 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

7. Festiwal Muzyczny „W oparach dźwięków”
godz. 19:00
Miejsce: Muzeum Polskiej Piosenki
Wstęp wolny.

Mocne Granie na 65 lat Radia Opole
godz. 19:00 - 22:30
Miejsce: Narodowe Centrum Polskiej Piosenki
w Opolu

Spektakl: OSTATNI GASI ŚWIĄTŁO - Premiera
godz. 19:00
Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

Mężczyzna imieniem Ove, reż. Hannes Holm,
Szwecja 2015/116 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

2 noce do rana, reż. Mikko Kuparinen, Litwa
2015/84 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

23.09 (sobota)
XVIII Jarmark Franciszkański w Opolu
Miejsce: Rynek Ratusz, **Wstęp wolny**

Big event! - Jugendfestival młodych!
godz. 09:00 - 22:00
Miejsce: Dom Expo

Joga z elementami języka angielskiego
godz. 09:30-10:30
Miejsce: Biblioteka Obcojęzyczna
Wstęp wolny.

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”
godz. 11:30
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Akcja „60+ Kultura” - „Warsztaty podróżo-
wania dla seniorów” – jak podróżować po
świecie w sposób bezpieczny, etyczny i tani.
Prowadzenie: Patryk Szymański
godz. 12:00
Miejsce: Sala spotkań Filii nr 4 Miejskiej Biblio-
teki Publicznej, **Wstęp wolny.**

Akcja „60+ Kultura” - „Mobilny senior
w podróży” – Maciej Matusik o aplikacjach na
smartfony, które sprawiają, że wyszukiwanie
połączeń, kupowanie biletów i planowanie
podróży staje się łatwiejsze i wygodniejsze /
godz. 12:00
Miejsce: Sala spotkań Filii nr 4 Miejskiej Biblio-
teki Publicznej, **Wstęp wolny.**

Akcja „60+ Kultura” - „Seniorzy nie znają
nudy” - Sobota z Mamą i Tatą godz. 12.00
Miejsce: Wypożyczalnia dla Dzieci – Pokój
Bajek, Miejska Biblioteka Publiczna
Wstęp wolny.

**Wielka Parada Historyczna z okazji 800 – lecia
Opola**
Miejsce: Centrum Opola, **Wstęp wolny**

7. Festiwal Muzyczny „W oparach dźwięków”
godz. 15:00
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu
Wstęp wolny.

Akcja „60+ Kultura” - „Z b@tutą i seniorem”
godz. 15:00
Miejsce: Galeria Miejska Biblioteka Publiczna
Wstęp wolny.

Mecz: OKS ODRA OPOLE - STAL MIELEC
godz. 16:00
Stadion Miejski w Opolu

Spektakl „Coś pomiędzy”
godz. 17:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
w Opolu

50 wiosen Aurory, reż. Blandine Lenoir, Francja
2017/89 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Ostatni w Aleppo, reż. Firas Fayyad, Dania, Syria
2017/100 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

7. Festiwal Muzyczny „W oparach dźwięków”
godz. 19:00
Miejsce: Muzeum Śląska Opolskiego
Wstęp wolny.

Koncert: Rock Me Baby: IRA i BRACIA
godz. 19:00
Miejsce: Amfiteatr Opole

Recital Edyty Geppert
godz. 19:00
Miejsce: Filharmonia Opolska

Spektakl „Mayday”
godz. 19:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
w Opolu

Mężczyzna imieniem Ove, reż. Hannes Holm, Szwecja 2015/116 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

2 noce do rana, reż. Mikko Kuparinen, Litwa 2015/84 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

24.09 (niedziela)

Najdłuższa Kolorowanka w Opolu - Guinness World Record

godz. 11:00 - 19:00

Miejsce: Centrum Wystawienniczo-Kongresowe w Opolu, **Wstęp wolny**

XVIII Jarmark Franciszkański w Opolu

Miejsce: Rynek Ratusz, **Wstęp wolny**

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”

godz. 11:30

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

50 wiosen Aurory, reż. Blandine Lenoir, Francja 2017/89 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

Koncert z cyklu: Na dwa głosy - Wielcy Nieobecni: Michael Jackson i Marek Grechuta

godz. 18:00

Miejsce: Filharmonia Opolska

Spektakl „Mayday”

godz. 18:00

Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Ostatni w Aleppo, reż. Firas Fayyad, Dania, Syria 2017/100 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

26. Międzynarodowy Festiwal DRUM FEST:

Mealnie Charles International Quintet

godz. 19:00 - 22:00

Miejsce: Państwowa Szkoła Muzyczna II st. im. F. Chopina w Opolu

Mężczyzna imieniem Ove, reż. Hannes Holm, Szwecja 2015/116 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

2 noce do rana, reż. Mikko Kuparinen, Litwa 2015/84 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

25.09 (poniedziałek)

Europejski Dzień Języków

godz. 10:00

Miejsce: Biblioteka Austriacka, **Wstęp wolny.**

Kabaret Hrabi

godz. 17:00

Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

Ostatni w Aleppo, reż. Firas Fayyad, Dania, Syria 2017/100 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

50 wiosen Aurory, reż. Blandine Lenoir, Francja 2017/89 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

Mężczyzna imieniem Ove, reż. Hannes Holm, Szwecja 2015/116 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

26.09 (poniedziałek)

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”

godz. 09:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL”

godz. 09:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Europejski Dzień Języków

godz. 09:00

Miejsce: Biblioteka Austriacka, **Wstęp wolny.**

Jubileusz - 70 lat MBP

godz. 12:00

Miejsce: Sala Konferencyjna Miejskiej Biblioteki Publicznej, **Wstęp wolny.**

Światowy Dzień Języków

godz. 17:00

Miejsce: Biblioteka Obcojęzyczna **Wstęp wolny.**

Spotkanie autorskie z Marcinem Kydryńskim

godz. 17:00

Miejsce: Czytelnia, Wojewódzka Biblioteka

Publiczna w Opolu, **Wstęp wolny.**

Ostatni w Aleppo, reż. Firas Fayyad, Dania, Syria 2017/100 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

50 wiosen Aurory, reż. Blandine Lenoir, Francja 2017/89 min.

godz. 18:00

Miejsce: Kino Meduza

Mężczyzna imieniem Ove, reż. Hannes Holm, Szwecja 2015/116 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

2 noce do rana, reż. Mikko Kuparinen, Litwa 2015/84 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

27.09 (środa)

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”

godz. 09:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL”

godz. 09:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Historia silna kobietami – Dziewczyny od Andersa – spotkanie z Agnieszką Lewandowską-Kąkol

godz. 17:00

Miejsce: Sala Konferencyjna Miejskiej Biblioteki

Publicznej, **Wstęp wolny.**

Spektakl: OSTATNI GASI ŚWIATŁO

godz. 19:00

Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

Lo i stało się. Zaduma nad światem w sieci, reż. Werner Herzog, USA 2016/98 min.

godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

28.09 (czwartek)

Spektakl „Akademia Pana Kleksa”

godz. 09:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM I KRÓL”

godz. 09:00

Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Aukcja prac pacjentów prezentowanych na wystawie „Nasze Opole”

godz. 16:00
Miejsce: Galeria WuBePe
Wstęp wolny.

WESOŁE PSZCZÓŁKI -wycinamy, przeplatamy
(ZYWIOŁAKI dzieci 4-5lat)
godz.16:30 - 17:30
Miejsce: Pracownia Żywioty

50 wiosen Aurory, reż. Blandine Lenoir, Francja
2017/89 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Ostatni w Aleppo, reż. Firas Fayyad, Dania, Syria
2017/100 min.
godz. 18:00
Miejsce: Kino Meduza

Spektakl: OSTATNI GASI ŚWIATŁO
godz. 19:00
Miejsce: Teatr Jana Kochanowskiego

Mężczyzna imieniem Ove, reż. Hannes Holm,
Szwecja 2015/116 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

2 noce do rana, reż. Mikko Kuparinen, Litwa
2015/84 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

29.09 (piątek)
Spektakl „Akademia Pana Kleksa”
godz.09:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

Spektakl „CZARY MARY, COŚ TAM, COŚ TAM
I KRÓL”
godz. 09:00
Miejsce: Opolski Teatr Lalki i Aktora

FOOD FEST!Opole!
godz. 15:00
Miejsce: Plac Teatralny w Opolu
Wstęp wolny

Klinika zdrowego ciała - Jak radzić sobie
z upływem czasu – kosmetyczka estetyczna
z dr. Bartłojem Szafrąnskim
godz. 17.00
Miejsce: Sala Konferencyjna Miejskiej Biblioteki
Publicznej
Wstęp wolny.

Czerwony zółw, reż. Michael Dudok de Wit,
Belgia, Francja, Japonia 2016/80 min.
godz. 18:00 / 20:00
Miejsce: Kino Meduza
Spektakl „Co się zdarzyło Baby Jane?”
godz. 19:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
w Opolu

Przeżyć-metoda Houellebecq, reż. Arno
Hagers, Erik Lieshout, Reinier van Brummelen,
Holandia 2016/70 min.
godz. 20:00
Miejsce: Kino Meduza

30.09 (sobota)
Joga z elementami języka angielskiego
godz. 09:30-10:30
Miejsce: Biblioteka Obcojęzyczna
Wstęp wolny.

KOLOROWO- szkliwienie wcześniej ulepionych
prac (dla dzieci od lat 6)
godz. 11:00
Miejsce: Pracownia Żywioty

Sobota z Mamą i Tatą
godz. 12:00
Miejsce: Wypożyczalnia dla Dzieci – Pokój
Bajek, Miejska Biblioteka Publiczna
Wstęp wolny.

Czerwony zółw,
reż. Michael Dudok de Wit, Belgia, Francja,
Japonia 2016/80 min.
godz. 16:00 /18:00 / 20:00
Miejsce: Kino Meduza

Spektakl „Co się zdarzyło Baby Jane?”
godz. 17:00
Miejsce: Teatr im. Jana Kochanowskiego
w Opolu

Koncert: Kabanos
godz. 20:00 - 23:00
Miejsce: Rynek

Opole Songwriters Festival 2017
godz. 20:00 - 23:00
Miejsce: Basen Letni „Błękitna Fala” - zielona
trawka przy placu zabaw

Przeżyć-metoda Houellebecq, reż. Arno
Hagers, Erik Lieshout, Reinier van Brummelen,
Holandia 2016/70 min.
godz. 20:00

Miejsce: Kino Meduza

WYSTAWY (wstęp wolny)
Wystawa „Opole dawniej i dziś” z okazji
800-lecia Opola
Czas trwania: 19.09 - 15.10.2017 r.
Miejsce: Rynek

Wystawa „Trzy oblicza Dalmacji” - Marzeny
Tomaszewicz
Czas trwania: 18.08 – 01.09.2017 r.,
Miejsce: Herbaciarnia Jasminum,

Wystawa „Niedzielną Dandysi” – Małwina de
Brade
Czas trwania: 12.08 - 03.09.2017 r.,
Miejsce: Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu
(Aneks)

Wystawa „Wielka woda 20 lat temu”
Czas trwania: 01-16.09.2017 r.,
Miejsce: Mała Galeria, Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

Wystawa „Opowieści niesamowite – literackie
oblicza strachu”
Czas trwania: 01-30.09.2017r.,
Miejsce: Galeria „Schody”, Wojewódzka Biblio-
teka Publiczna w Opolu

Wystawa plenerowa „Opolskie białe złoto.
Z dziejów cementowni Opola”
Czas trwania: 04 – 13.09.2017r.
Miejsce: Rynek Ratusz

Wystawa plenerowa „Opolskie białe złoto.
Z dziejów cementowni Opola”
Czas trwania: 14 – 29.09.2017r.
Miejsce: Mały Rynek

Wystawa fotograficzna Jerzego Stemplewskie-
go „Pół wieku Opola w jego 800-leciu” oraz
„Stolice europejskie: Berlin, Paryż, Wiedeń,
Budapeszt i Praga”
Czas trwania: 15.09-15.10.2017r.,
Miejsce: Galeria „Circulus” Wydział Budownic-
stwa i Architektury Politechniki Opolskiej

Wystawa „Biel”- wystawa fotografii Marcina
Kydryńskiego z podróży po Afryce, Czas trwa-
nia: 18-30.09.2017r.,
Miejsce: Mała Galeria, Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

Jubileuszowe ciasto bananowe

najlepsze w konkursie „Przepis na 800-lecie”

Składniki:

- 0,5 szklanki oleju (rzepakowy, słonecznikowy lub inny)
- 1,5 szklanki cukru (można mniej)
- 1,5 szklanki mąki pszennej
- 1 łyżeczka sody
- 1/3 szklanki śmietany
- 3 dojrzałe banany
- 1 szklanka orzechów włoskich
- 4 całe jajka
- Szczypta soli

Przygotowanie:

Olej dobrze rozetrzeć z cukrem i jajkami. Banany zmiążyć i wlać do wcześniej przygotowanej masy. Dodać śmietanę, wymieszać. Do mąki dodać sodę i sól, wrzucić posiekane orzechy. Następnie suchą masę dodać do mokrej, wymieszać razem i wylać do posmarowanej formy. Piec około 45 min. w 180 stopniach z termoobiegiem. Na koniec dekorować cukrem pudrem.

Czas przygotowania: **15 min i 45 min pieczenia.**